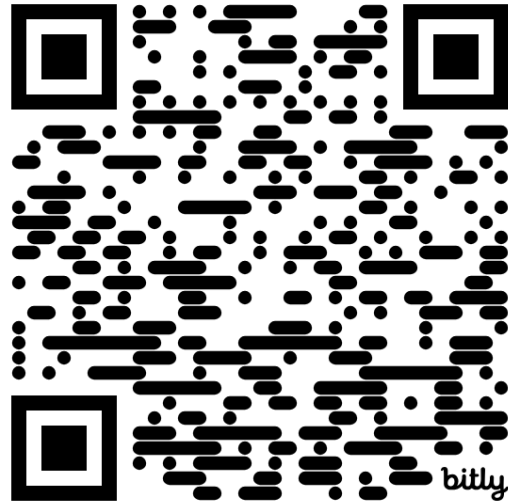

bit.ly/tekoaly231

<https://www.sitra.fi/artikkelit/nain-kytket-algoritmit-pois-paalta-suurissa-somepalveluissa/>

TEKOÄLYTAITOJA ARJEN AVUKSI JA ILOKSI

Ikädigi & Digisiivet55+ -
hankkeiden
yhteistyökoulutus
Lauri Ylä-Jussila, Otavia

1. TEKSTIN TUOTTAMINEN JA MUOKKAAMINEN TEKOÄLYN AVULLA

Rekisteröityminen tekoälypalveluihin

Valitse millaista sähköpostia haluat käyttää.

1. Rekisteröityminen ChatGPT:hen (OpenAI)
2. Rekisteröityminen Copilotiin (Microsoft)
3. Rekisteröityminen muihin tekoälypalveluihin, esimerkkinä musiikkigeneraattori Suno.

Valitse, mitä sähköpostiosoitetta haluat käyttää

Valittavanasi on useita vaihtoehtoja

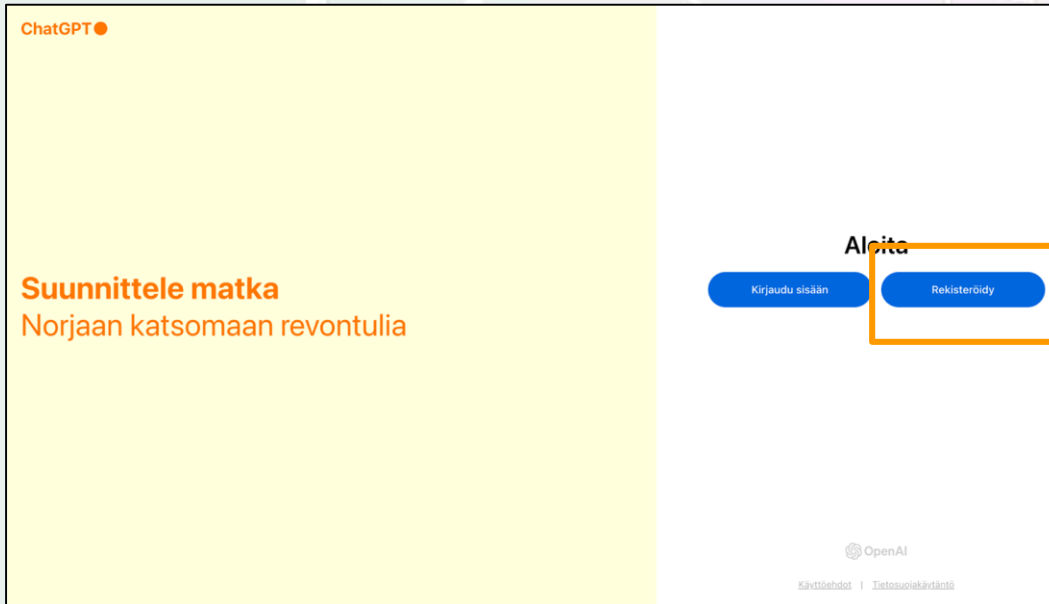
- Henkilökohtainen sähköposti
- Erityinen kokeilusähköposti, [ks. ohje: Näin luot maksuttoman sähköpostin](#).
- (Työnantajan tai organisaation sähköposti)

HUOM! Jos organisaatiosi käyttää Microsoft 365:ttä, niin käytössäsi on jo oletettavasti Microsoft Copilot.

HUOM! Organisaatiossasi voi olla ohjeistus työsähköpostin käytöstä nettipalveluissa. Käytä tällöin henkilökohtaista sähköpostiasi tai luo kokeilutili Gmaililla.

- Jos tiedät, että aiot kokeilla tai käyttää yhtä tai useampaa tekoälypalvelua, niin helpointa on kirjautua henkilökohtaisella sähköpostilla, joko Gmaililla tai Microsoft Outlookilla / Hotmaililla.
- Jos työsi on arkaluonteista tai muusta syystä et halua käyttää henkilökohtaista sähköpostiasi, niin voit luoda Gmaililla uuden, vain nettikokeiluja varten tarkoitetun Gmail-tilin.

1. Rekisteröityminen ChatGPT:hen (1/2)

1. Mene osoitteeseen
<https://chatgpt.com>

2. Aloita tunnuksen luominen
klikkaamalla (Sign Up tai
Rekisteröidy)

1. Rekisteröityminen ChatGPT:hen (2/2)

Luo tili

Sähköpostiosoite*

Jatka

Ooko sinulla jo tili? Kiraudu sisään

TAI

Jatka Google-tunnuksilla

Jatka Microsoft-tiillä

Jatka Apple-tunnuksilla

3. Kun klikkaat aloitussivun painiketta niin pääset rekisteröitymisnäkömään

Valitse, millä tunnuksella haluat rekisteröityä (Google, Microsoft)

Sign in with Google

Choose an account

to continue to [OpenAI](#)

Kari A. Hintikka
kari.hintikka@gmail.com

Kari A. Hintikka
kari.hintikka@otavanopisto.fi

Use another account

Before using this app, you can review OpenAI's [privacy policy](#) and [Terms of Service](#).

4. Valitse haluamasi sähköposti

2. Rekisteröityminen Microsoftin Copilotiin (1/2)

Microsoft Copilot interface showing the login button 'Kirjaudu sisään' highlighted in orange. The page displays the Copilot logo and the text 'Jokapäiväinen tekoälykumppanisi'. Below the logo are three featured cards with images and text:

- Card 1: Image of cleaning supplies. Text: "Kun järjestät, miten priorisoi, mitä tavaroita säilytät, lahjoitat tai heität pois"
- Card 2: Image of a stack of newspapers. Text: "Tee yhteenveto tämän viikon tärkeimmistä uutisista"
- Card 3: Image of a trumpet. Text: "Ketkä olivat vaikutusvaltaisimpia jazzmuusikoita"

At the bottom, there is a search bar with the placeholder text "Kysy mitä tahansa..." and a microphone icon.

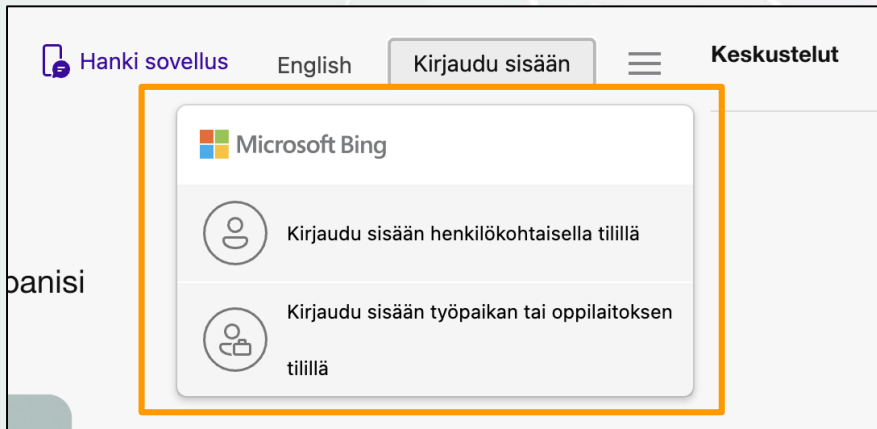
1. Mene osoitteeseen

<https://copilot.microsoft.com>

2. Aloita tunnuksen luominen klikkaamalla oikeasta yläreunasta (Kirjaudu sisään)

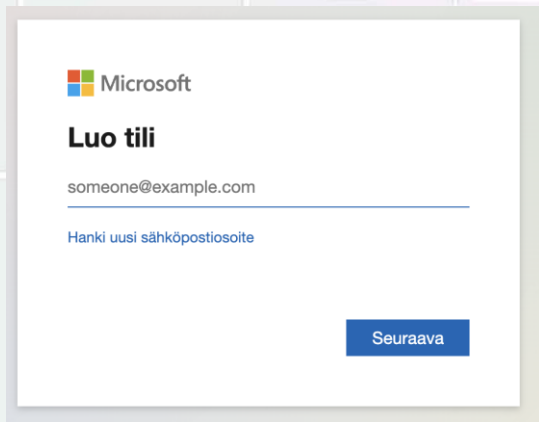
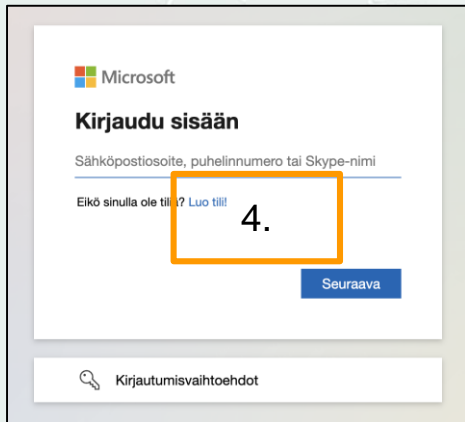
HUOM Jos sinulla on organisaatiosi Microsoft-tunnus, niin erillistä rekisteröitymistä ei välttämättä tarvita

2. Rekisteröityminen Microsoftin Copilotiin (2/2)

3. Klikattuasi Copilot kysyy millä tilillä haluat rekisteröityä

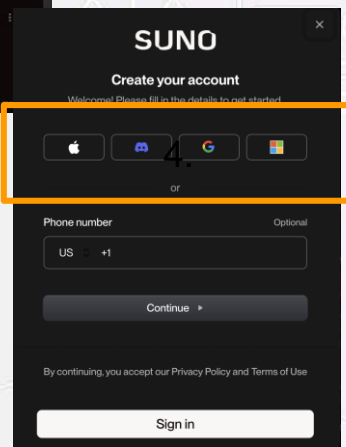
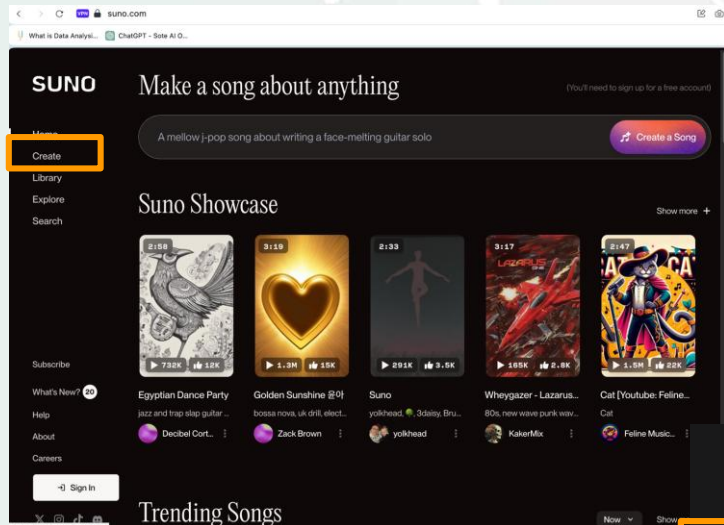
Jos sinulla on organisaatiosi Microsoft-tunnus, niin erillistä rekisteröitymistä ei välttämättä tarvita

4. Jos sinulla ei ole Microsoft-tiliä, voit luoda sen klikkaamalla "Luo tili"

5. Voit luoda tilin esimerkiksi Gmail-sähköpostilla

3. Rekisteröityminen muihin palveluihin kuten Suno.com

Suno on helpokäyttöinen laulun ja musiikin luomisen tekoälysovellus

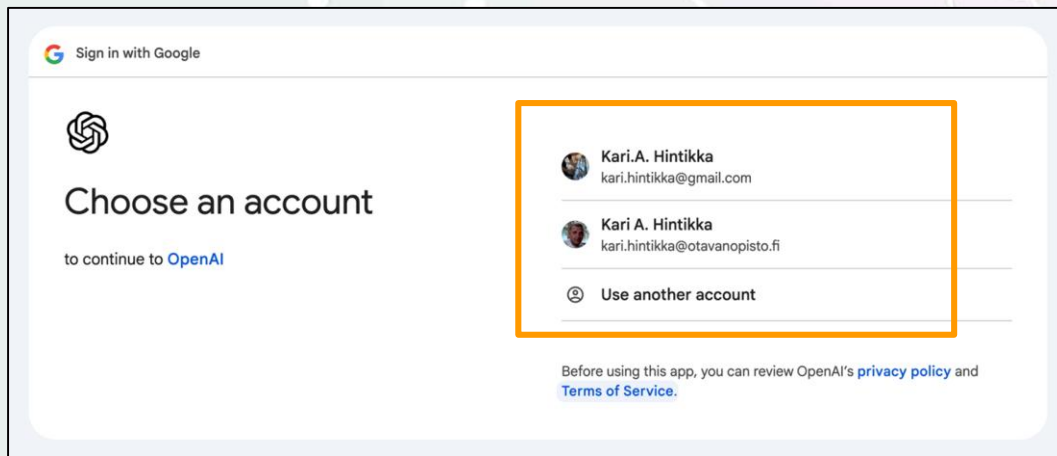
1. Mene osoitteeseen

<https://suno.com>

2. Aloita tunnuksen luominen klikkaamalla vasemmalta valikosta "Create"

3. Ruudulle ilmestyy pikku ikkuna, josta voit valita millä tilillä haluat rekisteröityä.

3. Rekisteröityminen muihin palveluihin kuten Suno.com

4. Rekisteröidy haluamallasi tunnuksella samaan tapaan kuin ChatGPT:n kanssa.

3. Rekisteröityminen muihin tekoälypalveluihin

Rekisteröityminen tekoälypalveluihin on helppoa

1. Etsi painike Sign up tai vastaava
2. Valitse sähköposti, jolla haluat rekisteröityä
3. Kuittaa mahdollinen tarkistusviesti antamastasi sähköpostista

Mitä kielimalleille kannattaa kertoa tai syöttää ja mitä ei?

- Organisaation linjaukset sekä yleiset lait, säädökset, direktiivit kuten tietosuoja yms
- **Ei:**
- Mistä syystä tahansa salassapidettäviä tietoja
- Henkilötietoja tai muuta GDPRn alaista
- Mitään Identifioivaa tietoa, kuten yksilölliset nimimerkit
- Organisaation sisäisiä tietoja
- Sensitiivistä dataa kuten valmisteilla olevia asioita, luottamuksellisia asiakirjoja kuten tarjoukset

- **KYLLÄ** (harkinnan mukaan)
- Avointa dataa, kuten Tilastokeskus
- Internetissä julkaistua aineistoa
- Materiaalia jolla ei ole selkeää tekijänoikeutta (kuten kansanperinne)
- Anonymisoitua dataa
- Esimerkkejä
 - Mikkelin strategian sparrailu
 - Otavian hankehakemuksen sparrailu
 - Perus-työpajan aineiston luokittelu
 - Oppimateriaalin kehittäminen Wikipedia-artikkelien avulla

Omat tutkimusaineistot

- Anonymisointi
- Teema
- Aineiston luonne: yksilöhaastattelut vs. laaja kysely

Missä tekoäly ja algoritmi ovat eteviä?

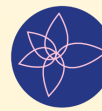
Chihuahua vai muffinsi -tehtävä:

Monta chihuahuaa ja muffinsia

ruudulla näkyy?

Montako chihuahuaa ja muffinsia ruudulla näkyy?

Mitä enemmän ja nopeammin informaatiota on tarjolla

- sitä huonommin ihminen suoriutuu aineiston käsittelystä
- sitä paremmin ja luotettavammin tekoäly suoriutuu käsittelystä

1. Aineisto kerätään yleensä internetistä ja 'totena'

- Kielimallin koulutusaineisto kerätään usein avoimesta internetistä
- Aineistoa ei keräysvaiheessa lajitella sen kummemmin
- Aineisto voi olla faktaa, valetta, mielipiteitä, uskomuksia yms.
- Generatiivinen tekoäly ei vielä osaa lajitella materiaaleja - se ottaa kaiken 'totena'
- Tekoäly ei 'tiedä' mitään mitä ei ole sen koulutusaineistossa.

2. Tekoäly koulutetaan internetistä kerätyllä aineistolla

- Koulutusvaiheessa kielimallille 'opetetaan' miten kirjaimet, numerot, sanat ja lauseet liittyvät toisiinsa
- Kielimalli ei perinteisessä mielessä opi eikä ymmärrä kielen sisältöä ja merkityksiä
- Kielimalli kuitenkin oppii sanojen asiayhteyden ja tuottaa ihmismäistä tekstiä

3. Ihminen antaa promptin eli syötteen tekoälylle

- Kielimallin kanssa asiointia voi ajatella kuin juttelisi kirjastonhoitajan kanssa
- Kirjastonhoitaja osaa neuvoa sopivan kirjan melkein mihin tahansa kysymykseen

4. Tekoäly vastaa perustuen todennäköisyyksiin ja koulutusaineistoonsa

- Kielimallin toiminta on hieman kuin huippukokin työskentely
- Kielimalli rakentuu useista algoritmeista eli ohjeista, miten jokin asia tehdään
- Algoritmit työskentelevät yhteistyössä, kun ne esimerkiksi analysoivat käyttäjän syötettä, muuntavat sen tietokoneohjelman ymmärtämään muotoon, etsivät vastaavuuksia koulutusaineistostaan ja laskevat todennäköisyyksiä parhaalle vastaukselle
- Monet kielimallit tarjoavatkin useita vaihtoehtoisia vastauksia.

Uusien netti-kielimallien yleinen toimintaperiaate

3. Ihminen antaa promptin eli syötteen tekoälylle

4. Tekoäly vastaa perustuen todennäköisyyksiin ja koulutusaineistoonsa

1. Aineisto kerätään yleensä internetistä

2. Tekoäly koulutetaan aineistolla

- **Algoritmi on** yksityiskohtainen kuvaus tai ohje siitä, miten tehtävä tai prosessi suoritetaan halutun ongelman ratkaisemiseksi
- **Kielimallilla** tarkoitetaan tilastollista laskentamallia
- Kielimalli yrittää ennustaa mitkä sanat kuuluvat annettuun syötteeseen
- Kielimalleja kutsutaan myös generatiiviseksi tekoälyksi

Edellisestä kaaviosta seuraa että

1. Koulutusaineistossa voi olla virheitä
2. Koulutusaineiston lajittelijoilla on asenteita
3. Kouluttajilla on (tiedostamattomia) asenteita
 - Keski-ikäinen valkoinen koulutettu mies
4. Kaupallisen paineen alla kielimalli julkaistaan keskeneräisenä ja kunnolla varmistamatta
5. Kielimallilla ei ole välttämättä aineistoa vastata oikein

3. Ihminen antaa promptin eli syötteen tekoälylle

1. Aineisto kerätään yleensä internetistä

4. Tekoäly vastaa perustuen todennäköisyyksiin ja koulutusaineistoonsa

2. Tekoäly koulutetaan aineistolla

Kielimallit 'hallusinoivat' eli hourailevat ja tuottavat puppua, jos eivät tiedä vastausta
Kielimallit eivät ole www-hakukoneita (poikkeuksia on kuten Bing/Copilot)

Mitä kielimalli ei ole

- Kielimalli ei ole tekoäly
- Kielimalli on hyvä simuloimaan tekoälyä
- ChatGPT ei aluksi ollut www-hakukone (Copilot ja Gemini ovat) - nyt se on
- ChatGPT ei osaa vastata perinteisessä mielessä 'oikein' vaan se vastaa todennäköisesti - vastuu on lukijalla
- ChatGPT ei osaa vastata mihinkään mihin sillä ei ole koulutusaineistoa
 - ChatGPT:n käyttö ei onnistu esimerkiksi islanniksi
- ChatGPT:n sisältö on avoimesta internetistä - se on tavallaan (länsimaisen) yhteiskunnan peili
 - Vinoumat ja vääristymät aineistossa

ChatGPT ei ole oikeastaan tekoäly (AI) vaan tukiäly (IA)

- Tekoälyn (Artificial Intelligence) tavoitteena on usein joko autonominen tai viime kädessä ihmisen valvoma toiminta (kuten robottiautot)
- Tukiälyn (Intelligence Augmentation) tavoitteena on avustaa ihmistä
 - vaihtoehtojen kehittämissä
 - valinnoissa ja päätöksenteossa,
 - suunnittelussa, kuten aikataulut ja
 - laajojen aineistokokonaisuuksien jäsentelyssä ja hahmottamisessa
- Tukiäly seuloo (usein laajasta) data-aineistosta oleellisen, ehkä myös tulkitsee
- Esimerkki tukiälystä: [Rampertti tukiäly Telegramissa](#) (Kari A. Hintikka ITK:ssa 2 min 20 sek)
- Suosittuja tukiälyjä: kännyköissä iPhone'n Siri ja Androidin Google OK

+ New chat

Otavia GPT2

Mikkelin Kaupunkistrategia 2

KETU - Futuristic Roleplaying

Luotettavuus-testi: Äänekoski

Creative Roblox Interactions

Show Roblox player coordinates

Fixing LUA Roblox script

Create GUI Map Roblox

Position part relative to player

Clear conversations

Dark mode

OpenAI Discord

Updates & FAQ

Log out

Saimaa systeeminä -opintojakson rakenne ja harjoitustehtävät voisivat näyttää seuraavalta:

Viikko 1: Aloitamme opintojakson tutustumalla Saimaan alueen historiaan ja nykypäivään. Luento sisältää myös esittelyn Saimaan systeemistä ja sen eri osa-alueista. Tehtävänä on tutkia omaa kiinnostuksen osa-aluetta ja kirjata havaintoja.

ChatGPT - ensiaskeleet kielimallien kanssa

Käyttöesimerkkejä ja -ideoita

sta, ekologisista ja
ellään myös
usta. Tehtävänä
sessa.

Opiskelijat
Yhdessä luomme
tävänä on myös

. Tehtävänä on
s opintojakson

oman tuotoksen

esittelyyn.

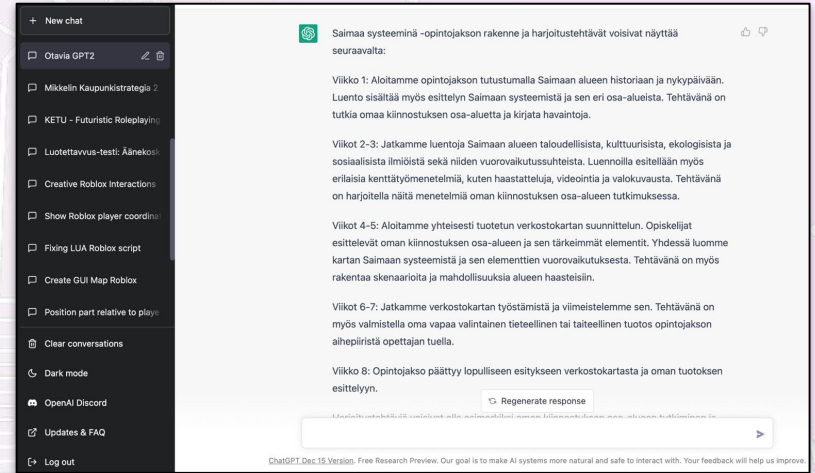
Regenerate response

Harjoitustehtäviä voisivat olla esimerkiksi oma kiinnostuksen osa-alueen tutkiminen ja

Mikä on ChatGPT

- ChatGPT on erittäin helppokäyttöinen **kielimalli**, joka toimii Google-haun tavoin
- Saatavilla ilmais- ja maksuversiona. Ilmaisversiossa on suhteellisen runsaasti käyttörajoitteita kuvien luomisen ja tiedostojen syöttämisen osalta.
- Googlesta poiketen se tarjoaa vain yhden vastauksen kerrallaan ja generoida uudestaan
- Toimii myös suomeksi, ruotsiksi, farsiksi jne.
- ChatGPT toimii parhaiten vuorovaikutteisella keskustelulla, jatkokysymyksillä ja 'yhteistyöllä' tekoälyn kanssa (iterointi)
- Sen vastaukset perustuvat vain sen saamaan koulutusaineistoon sekä todennäköisyyksiin
- Jopa 20% ChatGPT:n vastauksista faktoihin liittyen voi olla tekoälyn 'hallusinaatiota' eli silkkää puppua
- Sen sijaan ideoinnissa ja luonnostelussa se on erittäin kätevä tukiäly ja työkaveri

- Nykyisen ChatGPT:n generoimaa tekstiä voi yrittää tunnistaa ihmissilmin tai toisella tekoälyllä
- Käytännössä opetusalan on muuntauduttava kielimallien olemassaoloon
- Jokaisen opettajan on hyvä itse tutustua ChatGPT:n käyttöön ainakin oman oppiaineensa osalta

ChatGPTn ja muiden kielimallien käyttö on helppoa (ellei se ole ylikuormitettu)

1. Mene osoitteeseen <https://chat.openai.com>

2. Luo tunnus (Sign Up)

HUOM! Ylikuormituksen vuoksi et välttämättä

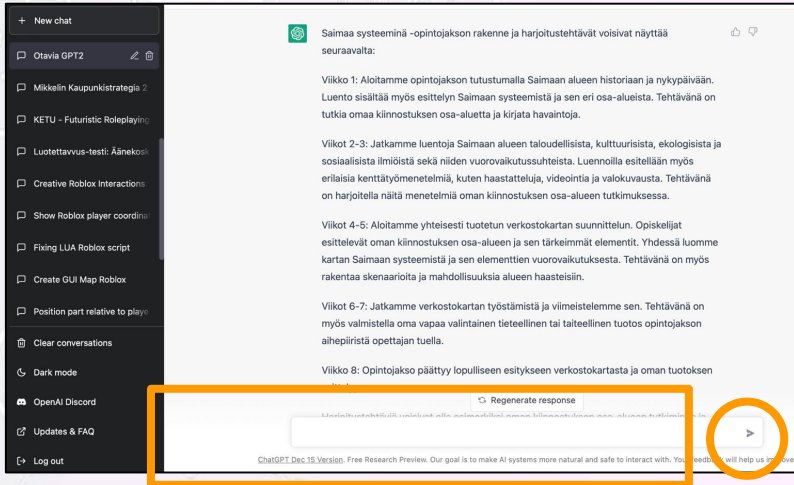
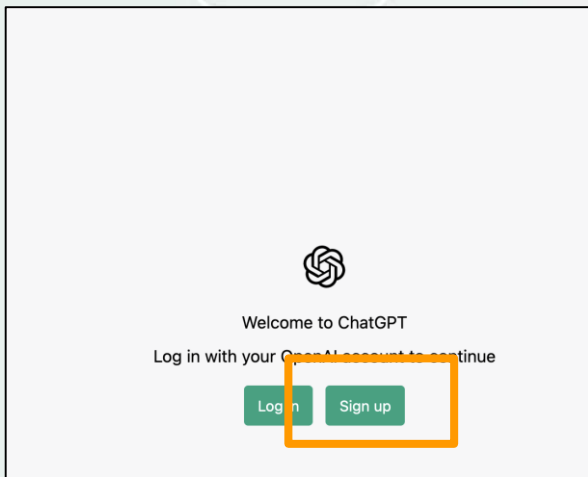
voi rekisteröityä tai kirjautua

Kokeile tällöin uudestaan myöhemmin

3. Ala chattailla ja pyydä aluksi vaikka ideoita ruokalistaan, runoon tai oppiaineen harjoitustehtäviin suomeksi tai englanniksi

4. Mitä tarkemman pyynnön teet, sitä parempia vastauksia keskimäärin saat

Esimerkki: Suunnittele oppilaitoksen päivän ruokalista (joka on terveellinen, vähähiilinen, ruokaympyrän mukainen ja painottaa Suomessa kasvatettuja juureksia ja vihanneksia)

ChatGPT:n käyttö on helppoa (ellei se ole ylikuormitettu)

1. Mene osoitteeseen <https://chat.openai.com>

2. Luo tunnus (Sign Up)

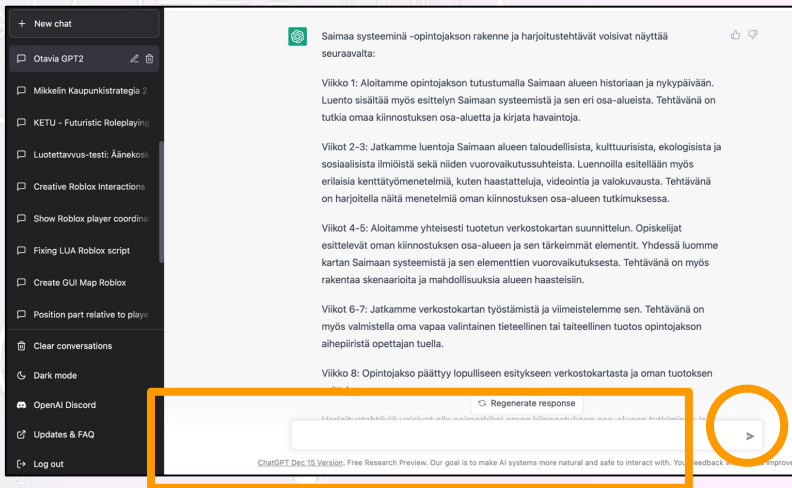
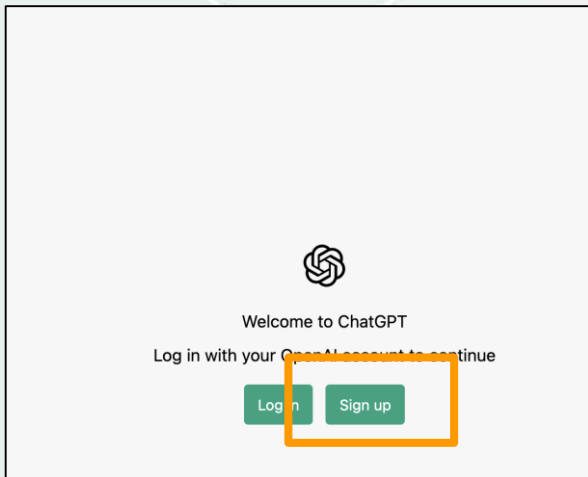
HUOM! Ylikuormituksen vuoksi et välttämättä voi rekisteröityä tai kirjautua

Kokeile tällöin uudestaan myöhemmin

3. Ala chattailla ja pyydä aluksi vaikka ideoita ruokalistaan, runoon tai oppiaineen harjoitustehtäviin suomeksi tai englanniksi

4. Mitä tarkemman pyynnön teet, sitä parempia vastauksia keskimäärin saat

Esimerkki: Suunnittele oppilaitoksen päivän ruokalista (joka on terveellinen, vähähiilinen, ruokaympyrän mukainen ja painottaa Suomessa kasvatettuja juureksia ja vihanneksia)

Kehotekokeiluja

1. Kirjoita minulle runo aiheesta X.
2. Kirjoita minulle resepti jossa käytät ainesosia *A*, *B* ja *C*.
3. Kopioi linkin takana oleva teksti: <https://yle.fi/a/74-20073445>
 - a. ctrl+A → ctrl+c
 - b. Mene ChatGPT:n tekstikenttään → ctrl+v
 - c. Kirjoita tekstin perään tai ennen sitä. “Kirjoita tästä tiivistelmä.”
4. Jatka samaan ketjuun: Saisinko tämän kielellä X?

KOKEILLAAN SYÖTTEIDEN KIRJOITTAMISTA ESIMERKKIEN POHJALTA:

Täytä punaiset kohdat jollakin satunnaisella mieleen tulevalla aiheeseen sopivalla sanalla oikeassa taivutus muodossa. Jos et keksi sopivia, niin voit myös esimerkiksi kirjoittaa syötteen.

Esim. "Kirjoita minulle 10 erilaista **teknologiaa.**"

- Valitse ensin yksi mielestäsi mielenkiintoinen esimerkkisyöte.
- Maalaa se hiirellä. Kopioi teksti painamalla CTRL+C
- Siirry ChatGPT:n välilehdelle. Klikkaa tekstikenttään. Sen jälkeen paina CTRL+V.
- Muokkaa teksti mieleiseksi täydentämällä aiheeseen sopiva sana sulussa olevan sanan tilalle.
- Kun lause on valmis paina ENTER näppäintä tai klikkaa tekstikentän nuolta.

You

Esim. Kirjoita minulle 10 erilaista teknologiaa.

ChatGPT

Tässä on 10 erilaista teknologiaa:

1. Tekoäly (AI)
2. 5G-verkko
3. Esineiden internet (IoT)
4. Pilvipalvelut
5. Biometrinen tunnistautuminen
6. Virtuaalitodellisuus (VR)
7. Laitteiston ohjelmistopäivitykset (Firmware updates)
8. Automaatio- ja robotiikkateknologia
9. Blockchain
10. Kvanttitietokoneet

1. "Kuvittele, että **[teknologia]** on niin edistynyt, että voimme tehdä **[toiminta]** ilman **[rajoite]**. Miten tämä muuttaisi arkeamme ja mikä olisi isoin etu?"
1. "Jos voisit yhdistää **[historiallinen henkilö]** älykkyyden, **[kuuluisa taiteilija]** luovuuden ja **[urheilija]** fyysisen kunnan yhteen superihmiseen, millaisia maailmaa mullistavia saavutuksia uskoisit heidän saavuttavan **[tietty ala]** alalla?"

3. "Mikäli [satuolento] olisi olemassa todellisessa maailmassa ja niillä olisi kyky [erityiskyky], miten voisimme hyödyntää niitä [globaali ongelma] ratkaisemiseksi, ottaen huomioon [eettinen dilemma]?"

4. "Analysoi, miten [kuvitteellinen teknologia], jos se kehitettäisiin [vuosikymmen] mennessä, voisi ratkaista [nykyajan haaste] samalla, kun se tasapainottaa [ympäristöllinen/normatiivinen haaste] vaikutuksia."

5. "Kun ajatellaan [kirjallisuuden genre] merkitystä nyky-yhteiskunnassa, miten [kirjan/kirjailijan nimi] teokset voivat tarjota oivalluksia [nykypäivän ilmiö] ymmärtämiseksi, erityisesti kun tarkastellaan [teema] kautta?"

6. "Kuvittele suunnittelevasi seniorikylää, jossa [elämäkokemukseen perustuva arvo] ohjaa yhteisön toimintaa, [helppokäyttöinen teknologia] tukee ikäihmisten itsenäistä elämää ja [rauhottava luontoelementti] yhdistää asukkaat luontoon. Millaisia periaatteita ja toimintatapoja ehdottaisit, jotta varmistetaan kylän elinvoimaisuus ja asukkaiden hyvinvointi?"

7. "Kuvittele suunnittelevasi kokkikurssia, jossa [terveellinen ruokavalio] on ohjelman ydin, [kotikeittiössä helposti käytettävät välineet] mahdollistavat monipuolisen ruoanvalmistuksen ja [paikalliset raaka-aineet] tuovat maut läheltä luontoa. Minkälaisia opetusmetodeja ja reseptiikkaa suosittelisit, jotta kurssilaiset oppivat valmistamaan ravitsevia aterioita itsenäisesti ja nauttivat samalla ruoanlaiton ilosta?"

8. "Jos sinulla olisi mahdollisuus suunnitella [tulevaisuuden kaupunki] käyttäen [uusiutuva energia] pääasiallisena energialähteenä, miten integroitaisit [älyteknologia] parantamaan asukkaiden elämänlaatua ja edistämään [yhteiskunnallinen tavoite]?"

9. "Miten [antiikin filosofi] filosofian opetukset voisivat valaista nykypäivän [yhteiskunnallinen ongelma] ratkaisemista, erityisesti kun otetaan huomioon [moderni teknologia] rooli meidän elämässämme?"

10. "Jos voisit kehittää [fiktiivinen laite] antamaan ihmisille kyvyn [toivottu kyky], miten varmistaisit sen käytön eettisyyden [tarkka konteksti] aikana, ottaen huomioon [mahdollinen väärinkäytös]?"

Esimerkki syötteeseen 1.

ChatGPT 3.5 ▾

You

"Kuvittele, että kirurgia on niin edistynyt, että voimme tehdä leikkauksia ilman avohaavoja. Miten tämä muuttaisi arkeamme ja mikä olisi isoin etu?"

ChatGPT

Jos kirurgia olisi edistynyt siihen pisteeseen, että leikkauksia voitaisiin tehdä ilman avohaavoja, se olisi merkittävä edistysaskel lääketieteessä ja potilaiden hoidossa. Tämä kehitys muuttaisi arkeamme monin tavoin ja tarjoaisi useita etuja:

1. Nopeampi toipuminen: Koska leikkauksessa ei olisi avohaavaa, potilaat eivät kohtaisi avohaavan paranemiseen liittyviä haasteita, kuten kipua, turvotusta tai infektioiden riskiä. Tämä nopeuttaisi toipumisaikaa merkittävästi ja mahdollistaisi potilaiden paluun normaaliin elämään nopeammin.
2. Vähemmän komplikaatioita: Avohaavojen välttäminen vähentäisi myös komplikaatioiden riskiä, kuten verenvuotoa, infektiota ja arpeutumista. Tämä parantaisi potilaiden turvallisuutta ja vähentäisi tarvetta jälkihoitoon ja uudelleenkäynneille.
3. Estetiikka: Leikkaukset ilman avohaavoja vat minimoida arvet ja muut ulkoiset merkit

Message ChatGPT...

ChatGPT can make mistakes. Consider checking important information.

Esimerkki syötteeseen 10

ChatGPT 3.5 ▾

You

9. "Miten Aristoteleen filosofian opetukset voisivat valaista nykypäivän nuorten syrjäytymisen ratkaisemista, erityisesti kun otetaan huomioon sosiaalisen median rooli meidän elämässämme?"

ChatGPT

Aristoteleen filosofiset opetukset voivat tarjota arvokkaita näkökulmia nykypäivän nuorten syrjäytymisen ratkaisemiseen, erityisesti kun tarkastellaan sosiaalisen median roolia elämässämme. Tässä on muutamia tapoja, joilla Aristoteleen filosofia voi valaista tätä ongelmaa:

1. Yhteisöllisyys ja ystävyys (filia): Aristoteleen filosofiassa ystävyys ja yhteisöllisyys ovat keskeisiä käsitteitä, jotka korostavat ihmisten välistä vuorovaikutusta ja yhteenkuuluvuutta. Nykypäivänä sosiaalinen media tarjoaa monia mahdollisuuksia yhteydenpitoon ja yhteisön rakentamiseen, mutta se voi myös johtaa pinnallisiin suhteisiin ja yksinäisyyden tunteeseen. Aristoteleen opetukset voivat korostaa syvempien ja merkityksellisempien ystävyyssuhteiden tärkeyttä nuorten elämässä ja kannustaa heitä rakentamaan aitoja yhteyksiä verkko- ja offline-maailmassa.
2. Hyveet ja tasapaino (arete): Aristoteleen mukaan hyveet, kuten kohtuullisuus, rohkeus ja

Message ChatGPT...

ChatGPT can make mistakes. Consider checking important information.

Ideointitapoja ja ChatGPTn 'logiikka': "Kilauta kaverille"

- ChatGPT muistuttaa ideointia ihmisten kanssa
- Chateissa voi loputtomasti tarkentaa, kokeilla uusia näkökulmia, tiivistää, palata taaksepäin yms.

Ideointivaihe

Jalostusvaihe

Kiteytysvaihe

Yleisiä aloituskysymyksiä
- Keksi 5 tai 10 ...
- Kerro esimerkkejä aiheesta X
- Listaa ideoita aiheesta D
- Kuvittele että ...
- Tee suunnitelma aiheesta P

Tarkentava
syöte

- Kehitellään ideaa Z
- Kerro tarkemmin
ideasta Y

- Kehitellään ideaa K
- Kerro tarkemmin
ideasta H

Mieleeni tuli,
että ...

Tiivistä listaksi

Muokataan
listaa

Oman aineiston syöttö

Vaihtoehtoja tai
luonnos ihmisen
jalostettavaksi

Entäpä jos ...

“Supersyöte”

- Jos syötteiden kehittäminen vaikuttaa aluksi hankalalta, voit kokeilla tällaista ns. supersyötettä, jolla tulee varsin laaja kattaus erilaisia mahdollisuuksia

"Kehitä minulle ehdottomasti hienoimmat, mieleenpainuvimmat, omaperäisimmät ja mullistavimmat ChatGPT:n syötteet, kehoitteet ja promptit, jotka todella osoittavat Chat GPT:n voiman. Voisitko antaa minulle kymmenen esimerkkiä jotka liittyvät juuri **senioreiden digitaalisen arjen helpottamiseen**, kiitos."

Syötteiden ei tarvitse olla kysymyksiä, vaan ne voivat olla myös käskytyksiä.

- Vaihda punainen osio teeman mukaan, niin syöte on todella monikäyttöinen.
- **Kokeilkaa kaikki tätä syötettä oman mielenkiinnon kohteen mukaisesti muutettuna. Samoin myös kokeilkaa itsenäisesti myös muitakin esiteltyjä demoja, tai muokatkaa niistä omiin tarpeisiinne sopivia, ja kertokaa kokemuksistanne!**

Gemini ja Copilot

- Kokeillaan kirjautumista Geminiin ja Copilotiin, sekä katsotaan mitä erilaista niissä on, ja miten ne vastaavat mahdollisesti eri tavalla samoihin syötteisiin, kuin ChatGPT
- Kokeillaan tiedonhakua Geminillä ja Copilotilla.
- Kokeillaan kuvan analysoitua Copilotilla ja Geminillä.
- Kokeillaan Geminin ja Copilotin äänikomentoja.

Copilot

Geminiin kirjaudutaan sähköpostitunnuksilla: <https://gemini.google.com/>

Gemini

Kokeile Gemini Advancedia Usein kysyttyä Kirjautu

Gemini

Kehitä ideoitasi ja tuottavuuttasi

Aloita esimerkiksi kirjoittaminen, suunnitleminen ja oppiminen keskustelemalla Googlen tekoälyn kanssa

Kirjautu sisään

Auta minua pakkaamaan telttaretkelle viikonlopuksi. Aiomme ottaa mukaan koiramme. Haluamme kalasta|

Google Tietosuoja ja käyttöehdot

55+ Digisivet

OTAVIA

LAAJASALON OPISTO JKO

EUROOPAN KIRJASTO

Hei!

Miten voin auttaa?

Monimutkaiset
käsitteet

Liikuntasuositukset

Tuotteen hyvät ja
huonot puolet

Aloittelijan opas...

Tarkastajat käsittelevät keskustelujasi kehittääkseen teknologiaa, jota Gemini-sovellukset käyttävät. Älä mainitse mitään sellaista, mitä et halua tarkastettavan tai käytettävän.

Näin se toimii Hylkää

Kirjoita kehote tähän

Gemini voi näyttää epätarkkoja tietoja, myös ihmisistä, joten tarkista sen vastaukset. [Yksityisyys ja Gemini-sovellukset](#)

+ Uusi chat

Viimeisimmät

Eurooppalaiset kielet...

Kymmenen vinkkiä G...

Multilingual Vegetabl...

Hallitusneuvottelut 2...

Ylen vaali-ilta: Presi...

Näytä lisää

Ohje

Toiminta

Asetukset

Mikkeli, Suomi
Perustuu paikkoihisi (Koti) - Päivitä
sijainti

+ Uusi chat

Viimeisimmät

Ukrainan sodan tilan...

Ukrainan sodan tilan...

Eurooppalaiset kielit...

Kymmenen vinkkiä G...

Multilingual Vegetabl...

Näytä lisää

Ohje

Toiminta

Asetukset

Mikkeli, Suomi
Perustuu paikkolhisi (Koti) • Päivitä
sijainti

Kerro minulle Ukrainan sodan tilanteesta juuri nyt.

Näytä luonnokset

Ukrainan sodan tilanne 27. helmikuuta 2024:**Sota jatkuu Itä-Ukrainassa:**

- Venäjän joukot keskittyvät Donbassin alueen valtaamiseen.
- Taisteluita käydään erityisesti Bahmutissa ja Avdiivkassa.
- Molemmat osapuolet kärsivät raskaita tappioita.

Venäjä on tehnyt iskuja siviilikohteisiin:

- Viime päivinä Venäjä on tehnyt ohjuskuja useisiin ukrainalaisiin kaupunkeihin, mm. Kiovaan, Dniproon ja Mykolajiviin.
- Iskuissa on kuollut ja loukkaantunut lukuisia siviilejä.

Ukrainan vastarinta jatkuu:

- Ukrainan joukot ovat onnistuneet torjumaan Venäjän hyökkäyksiä useilla rintamanosilla.
- Ukraina on saanut merkittävää aseapua länsimaista.
- Ukrainan presidentti Zelenskyi on vakuuttanut, että Ukraina voittaa sodan.

Sodan vaikutukset:

- Sodan on arvioitu aiheuttaneen jo yli 10 000 ihmisen kuoleman.
- Miljoonia ihmisiä on paennut kodeistaan.
- Sota on aiheuttanut vakavan humanitaarisen kriisin Ukrainassa.

Kirjoita kehote tähän

Gemini voi näyttää epätarkkoja tietoja, myös ihmistä, joten tarkista sen vastaukset. Yksityisyys ja Gemini-sovelluksen

Geminissä lähteiden saaminen käyttäjälle vielä takkuaa...

Neuvottelut:

- Venäjän ja Ukrainan väliset neuvottelut ovat olleet jäissä jo pitkään.
- YK:n pääsihteeri Guterres on kehottanut osapuolia palaamaan neuvottelupöytään.

Tulevaisuudennäkymät:

- Sodan lopputulos on epävarma.
- On mahdollista, että sota jatkuu vielä pitkään.
- On myös mahdollista, että osapuolet löytävät ratkaisun neuvotteluteitse.

Lähteet:

- Yle Uutiset: [poistettu virheellinen URL-osoite]
- Helsingin Sanomat: [poistettu virheellinen URL-osoite]
- Iltalehti: [poistettu virheellinen URL-osoite]
- MTV Uutiset: [poistettu virheellinen URL-osoite]

Huomaathan, että tilanne Ukrainassa voi muuttua nopeasti.

Lisätietoa Ukrainan sodasta:

- Ulkoministeriön verkkosivut: [poistettu virheellinen URL-osoite]
- Ylen Ukrainan sodan erikoissivu: [poistettu virheellinen URL-osoite]

Jos haluat auttaa ukrainalaisia:

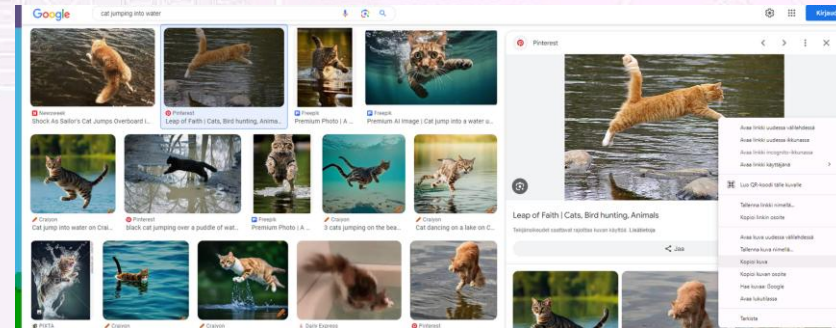
- Punainen Risti: [poistettu virheellinen URL-osoite]
- Unicef: [poistettu virheellinen URL-osoite]
- SPR: [poistettu virheellinen URL-osoite]

Saisinko tietojen lähteet.

“Kerro minulle tästä kuvasta” - Gemini

1. Mennään Google kuvahakuun
<https://www.google.com/imghp?hl=fi&tab=ri&ogbl>
2. Hae jotain mielenkiintoista kuvaa, jonka haluat Geminin analysoivan: esim. kissa hyppäämässä veteen, jääkaapin sisältö tjms.
3. Klikkaa kuvaa kerra. Klikkaa kuvaa oikealla hiiren näppäimellä, valitse kopioi kuva.
4. Mene takaisin Geminin välilehdelle.
5. Klikkaa tekstikenttään, ja paina ctrl+v.

“Kerro minulle tästä kuvasta” - Copilot onnistui tällä kertaa paremmin

Sinä

Kerro minulle tästä kuvasta.

Copilot

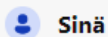
✓ Kuvan analysointi: Kasvot saattavat sumentaa yksityisyyden suojaamiseksi

Tämä kuva esittää **oranssia kissaa**, joka hyppää kivien yli vedessä. Kissa on venytetty, ja sen raajat ovat levällään. Häntä on pystyssä, mikä osoittaa sen ketteryyttä ja keskittymistä. Vedessä on useita harmaiksi ja sileiksi kuluneita kiviä. Vesi vaikuttaa rauhalliselta, ja kivien ympärillä on pieniä aaltoja. Yleinen tunnelma kuvassa on energinen ja spontaani, korostaen kissan luonnollisia vaistoja ja ketteryyttä. 🐾 🗨️

!Leap of Faith{: .image-caption}

Lue lisää [1 flickr.com](#)

Sinä

Mitä kissalle seuraavaksi tapahtuu todennäköisesti?

Copilot

Kissan seuraava liike on **ratkaiseva**. Se voi joko **onnistua** hyppäämään kivien yli ja jatkamaan matkaansa tai **epäonnistua**, pudota veteen ja joutua uimaan takaisin rantaan. Kissa tarkkailee etäisyyttä ja laskee hyppyään. Sen lihakset ovat jännittyneet, ja se keskittyy täysin tehtäväänsä. On kuin se ottaisi **rohkean** loikan kohti **tuntematonta**. 🤖 🐱

3 / 30

Mikä on kissan rotu?

Onko kuvassa muita eläimiä?

Kerro minulle lisää kissojen hyppimistaidoista.

Kysy mitä tahansa...

0/2000

Hiukan huti meni... mutta ok.

Kerro minulle tästä kuvasta.

Kuvassa on tabby-kissa hyppäämässä veteen. Kissalla on useita varpaita, mikä on polydaktylian oire. Kissa hyppää ilmeisesti lampeen tai järveen. Kissan takana on puita ja pensaita. Taivas on kirkkaan sininen.

Kuvassa on seuraavat elementit:

- Tabby-kissa
- Polydaktylia
- Vesi
- Puita
- Pensaita
- Kirkkaan sininen taivas

Mitä kissalle tapahtuu kohta?

Näytä luonnokset ▾

On mahdotonta sanoa varmasti, mitä kissalle tapahtuu seuraavaksi. Se voi:

- **Laskeutua veteen ja alkaa uida.** Kissat ovat luonnostaan hyviä uimareita, ja polydaktylia ei todennäköisesti vaikuta sen kykyyn pysyä pinnalla. Kissa voi nauttia uimisesta ja viilentämisestä vedessä.
- **Kääntyä ympäri ja hypätä takaisin maalle.** On mahdollista, että kissa pelkää vettä tai ei ole varma siitä, haluaako se uida. Se voi myös huomata jotain muuta mielenkiintoista maalla ja päättää tutkia sitä.
- **Jatka hyppäämistä ja laskeutua toiselle paikalle.** Kissa saattaa etsiä parempaa paikkaa uimiseen tai leikkimiseen. Se voi myös yrittää päästä pois vedestä.

Kissalle tapahtuvaa riippuu monista tekijöistä, kuten sen persoonallisuudesta, veden lämpötilasta ja siitä, onko sillä aiemmin ollut kokemuksia vedestä.

Jos haluat tietää, mitä kissalle todella tapahtuu, sinun on jatkettava kuvan katselua.

Copilot vaatii myös kirjautumisen: <https://copilot.microsoft.com/>

TEKOÄLYTAITOJA ARIEN AVUK... Gemini copilot logo - Google-haku Copilot

copilot.microsoft.com

Työ sekalaiset Gmail pyramus.otavanopis... YouTube Maps Ksinnä Tulossa olevat Opiskelijan työkalu... Lukiokouluus Tuleeko sinusta ylio... ToimintaExpand Osuustoiminnan ide... Kustannuspaikat ja... Luontokoli | Martat Kaikki kirjanmerkit

COPILOT MUISTIKIRJA Hanki sovellus

Copilot

Jokapäiväinen tekoälykumppanisi

Tarvitsen neuvoja jostakin, voitko auttaa?

Savella vauvakuksuille evite, joka sisältää lahjaideoita

Mitkä ovat uusimman CSS-version uudet ominaisuudet?

Copilot käyttää tekoälyä. Tarkista virheet. Käyttöehdot | Tietosuoja | Usein kysytyt kysymykset

Valitse keskustelutyylisi

Kysy mitä tahansa...

0/2000

Keskustelut Plugins Lauri

Copilot GPT:t

- Copilot
- Designer
- Vacation planner
- Cooking assistant
- Fitness trainer

Viimeisimmät

- Eurooppalaisen kielitaitotason viite... 14. helmik. 2024
- Valmistautuminen ylioppilaskirjoitu... 14. helmik. 2024
- Etelä-Pirkanmaan ilmasto- ja ympäri... 14. helmik. 2024

Sinä

Kerro minulle ukrainan sodan tämän hetkisestä tilanteesta.

Copilot

Ukrainan ja Venäjän välinen sota on jatkunut jo **kaksi vuotta**. Viime päivinä mediassa on alettu kirjoittaa yhä enemmän Ukrainan mahdollisesta häviöstä **Ulkopoliittisen instituutin** tutkija **Jussi Lassila** huomauttaa, että voimasuhteiden ero on alkanut konkretisoitua Ukrainan sodassa, mutta aika ei ole yksin Venäjän puolella ¹.

Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutin vierailleva tutkija, sotatieteiden dosentti **Ilmari Käihkö** kuvaa tilannetta Ukrainan rintamalinjoilla **kriittiseksi**. Vaikka Ukraina on sotinut urhoollisesti, **tappio** on realistinen mahdollisuus ².

Ukrainan asevoimien uusi komentaja kertoo, että tilanne etulinjassa on **erittäin vaikea**. Ukraina on ilmoittanut tuhonneensa Venäjän sotalaivan Mustallamerellä. Tämä konflikti on aiheuttanut mittavaa tuhoa ja kärsimystä ³.

Suomi osoittaa tukeaan Ukrainalle liputtamalla Suomen ja Ukrainan lipuilla sodan alkamisen vuosipäivänä. Merikasarmi valaistaa Ukrainan lipun väreihin siniseksi ja keltaiseksi. Suomi on myös lähettänyt viimeisen kahden vuoden aikana tukea Ukrainaan 2,5 miljardin euron arvosta. Toivomme Ukrainalle oikeudenmukaista ja kestäväää rauhaa ⁴ ⁵.

From Microsoft Start Partners

2 Asiantuntijalta synkkä arvio Ukrain...

Lue lisää 1 sss.fi 3 suomenmaa.fi 4 valtioneuvosto.fi 5 ksml.fi

👍 🗨️ 📄 ⬇️ 🔄 🔊 1 / 30

Kysy mitä tahansa...

0/2000

Copilot GPT:t

- Copilot
- Designer
- Vacation planner
- Cooking assistant
- Fitness trainer

Viimeisimmät

- Tilanne Ukrainan sodassa 9:38 ap.
- Eurooppalaisen kielitaitotason viite: 14. helmik. 2024
- Valmistautuminen ylioppilaskirjoitu: 14. helmik. 2024
- Etelä-Pirkanmaan ilmasto- ja ympäri: 14. helmik. 2024

- Faktan tarkastukseen ja tiedonhakuun Copilot on oikein hyvä, mutta se on aika “mielikuvitukseton”.
- Ideointi / “sparrailu” sen kanssa ei ole kovinkaan hyödyllistä. Copilot on tällä hetkellä kohtalaisen mielikuvitukseton, mutta perustoiminnot ovat hyviä.
- Hyviä ominaisuuksia on mm. se että tekstin saa myös ilman lisäosia luettua ääneen, ja komennot voi myös tehdä äänellä.
- Keskusteluiden tallentaminen ja jakaminen on myös näppärää.

ÄÄNIKOMENTOJEN KOKEILUJA: OHJEVIDEO

Lauri Ylä-Jussila

Kokeile äänikomentojen tekemistä

Voit kokeilla juttelevampaa otetta, tai sitten sanella erilaisia syötteitä / kehoitteita niille.

Sinä: Moi miten menee?

Copilot: Moi! Kiitos kysymästä. Täällä ollaan valmiina auttamaan. Miten voisin palvella sinua tänään? 😊

Sinä: Keksii minulle viikon terveellinen ruokavalio.

Voit esimerkiksi kokeilla jo aiemmin kirjoittamiasi syötteitä puhuttuna. Selkeä artikulaatio ja kohtalaisen hidas puhenopeus ainakin vielä tällä hetkellä vähentävät virheitä kohtalaisen paljon.

ChatGPT:n lisätoimintoja - internethaku (ilmaisiversiona)

- Kömpelömpi kuin Microsoftin Copilotissa
- Voi jutella tuloksista monipuolisemmin kuin Copilotin kanssa
- Aloita syöte sanalla **Etsi**
- Esimerkiksi: "**Etsi** uusimmat tiedot raakuista"
- **Etsi**-sana vinkkaa, että toivot vastausta internet-lähteistä, ei ChatGPT:n omasta perusaineistosta
- **ChatGPT kertoo nettihakunsa lähteet, mutta sen vastausta kannattaa silti arvioida kriittisesti, haun aiheesta liittyen (ideointi vai fakta)**
- ChatGPT:n (ja Copilotin) käyttämät lähteet eivät välttämättä ole parhaita, mutta usein riittäviä

Harjoitus: Nettihaiku ChatGPT:llä: Etsi uusimmat tiedot raakuista

Etsi uusimmat tiedot aikuisten perusopetuksen muutoksista.

Haettiin 5 sivustolta ▾

Aikuisten perusopetukseen liittyviä uudistuksia on toteutettu viime vuosina, ja nykyään koulutus koostuu kolmesta vaiheesta: lukutaitovaiheesta, alkuvaiheesta ja päättövaiheesta. Koulutuksessa painotetaan yksilöllisiä opintopolkujia, joissa huomioidaan oppijan lähtötaso ja tavoitteet. Lisäksi aikuisten perusopetukseen on integroitu kotoutumiskoulutuksen osia ja luku- ja kirjoitustaidon opetusta, mikä nopeuttaa oppimista ja vähentää päällekkäisyyksiä [VALTIONEUVOSTO](#) [OPETUSHALLITUS](#) .

Hallituksen tuoreessa lakiesityksessä esitetään myös oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistamista, jossa pyritään selkiyttämään käytäntöjä ja lisäämään resursseja tuen järjestämiseen. Tämä koskee laajemmin perusopetuksen rakenteellisia muutoksia, mikä voi vaikuttaa myös aikuisten opetuksen järjestämiseen [ETUSIVU](#) .

Lisätietoja uudistuksista löydät esimerkiksi Opetushallituksen ja Valtioneuvoston verkkosivuilta.

- Kirjoita haluamasi internethaku syötekenttään
- Aloita syöte sanalla **Etsi**
- Jos ChatGPT:n vastaus vaikuttaa olevan vanhentunut, niin kokeile uudestaan:
- **Etsi tietoa internetistä**
- Jos ChatGPT ei viittaa lähteisiin niin pyydä sitä kertomaan lähteet uudella syötteellä

ChatGPT:n viittaamat lähteet

Harjoitus: ChatGPT:n lähteiden tarkennus haluttaessa

Kerro vielä tarkat lähteet. Mainitsit että niitä on viisi.

< 2/2 >

Tässä tarkemmat lähteet mainituista uudistuksista ja muutoksista:

1. **Opetushallitus:** Koulutuksen rakenne ja tavoitteet sekä muutokset aikuisten perusopetuksessa vuodesta 2018 alkaen. Painotus yksilöllisissä opintopoluissa ja kotoutumiskoulutuksen osien integroinnissa. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/aikuisten-perusopetus>.
2. **Kuntaliitto:** Hallituksen lakiesitys perusopetuslain muutoksista, joka sisältää oppimisen tuen käytäntöjen uudistuksia. Tämä vaikut [etu sivu](#) aikuisten perusopetuksen järjestämiseen. [Lähde: Kuntaliitto](#).
3. **Peda.net:** Opetussuunnitelman yksityiskohdat aikuisten perusopetukselle lukuvuodelle [opintopolku](#) tukeen vaiheiden kuvaukset. [Lähde: Peda.net](#).
4. **Opintopolku:** Lisätietoa aikuisten perus [valtionelivosto](#) tarjolla olevista kursseista Suomessa. [Lähde: Opintopolku](#).
5. **Aikuisopetus-sivusto:** Yleinen kuvaus ja ohjeistus aikuisten perusopetuksen järjestämisestä sekä sen kohderyhmistä. [Lähde: Opetushallitus](#).

Näistä saat kattavasti tietoa muutoksista ja nykyisistä toimintaperiaatteista. Voit tutustua sivustoihin tarkemmin täydentävää tietoa varten.

- Haluttaessa pyydetään ChatGPT:tä vielä tarkentamaan sen käyttämiä lähteitä

Normaali lähdetarkistus ja mediakriittisyys

- Kertovatko nämä lähteet faktoja ?
- Ovatko lähteet olemassa ? (klikkaa linkejä)
- Kertovatko ne oleellisen ?
- Ovatko informaation tuottajat relevantteja ?
- Yms.

Harjoitus: Nettihaiku ChatGPTlla: Keskustelu ChatGPTn vastauksista

Kertoisitko tarkemmin siitä miten luku- ja kirjoitustaidon opetus on viimeaikoina integroitu aikuisten perusopetukseen?

Luku- ja kirjoitustaidon opetus on viime vuosina integroitu aikuisten perusopetukseen selkiyttämään koulutusrakenteita ja parantamaan oppimisen tehokkuutta. Aiemmin nämä opetukset olivat erillisiä koulutusohjelmia, mutta vuodesta 2018 alkaen ne on yhdistetty osaksi perusopetuksen kokonaisuutta. Tämä integrointi tukee etenkin maahanmuuttajataustaisia oppijoita, jotka hyötyvät samalla myös kotoutumiskoulutuksen elementeistä, kuten kulttuuriin ja yhteiskunnallisiin taitoihin perehdyttämisestä [VALTIONEUVOSTO](#) [OPETUSHALLITUS](#) .

Integrointi mahdollistaa yksilöllisten opintopolkujen suunnittelun, joissa huomioidaan oppijan lähtötaso ja tavoitteet. Esimerkiksi lukutaitovaihe on tarkoitettu oppijoille, joilla ei ole aiempaa lukemis- ja kirjoittamistaitoa tai joilla se on heikko. Näiden taitojen vahvistaminen toimii pohjana siirtymiselle koulutuksen seuraaviin vaiheisiin [OPETUSHALLITUS](#) [PEDA.NET](#) .

Lisäksi luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen integrointi on vähentänyt päällekkäisyyksiä, mikä nopeuttaa oppijoiden etenemistä perusopetuksen läpi ja kohti jatkokoulutusta tai työelämää [OPETUSHALLITUS](#) . Tarkempia tietoja löydät esimerkiksi [OPETUSHALLITUS](#) tps: [PEDA.NET](#) ja -tutkinnot/aikuisten-perusopetus) ja [Peda.net](#)-portaalista.

- Haun jälkeen ChatGPT:n kanssa voidaan jatkaa keskustelua haun tuloksesta
- Keskustelu on samanlaista kuin muukin chattailu ChatGPT:n kanssa

Esimerkki: **Kertoisitko tarkemmin siitä miten luku- ja kirjoitustaidon opetus on viimeaikoina integroitu aikuisten perusopetukseen?**

ChatGPT vastaa joko ensimmäisen nettihakunsa pohjalta tai tekee uusia hakuja

Syötteen rajaaminen

- Syötteen perusrakenne
- Omat esimerkit
- Omat rajaukset

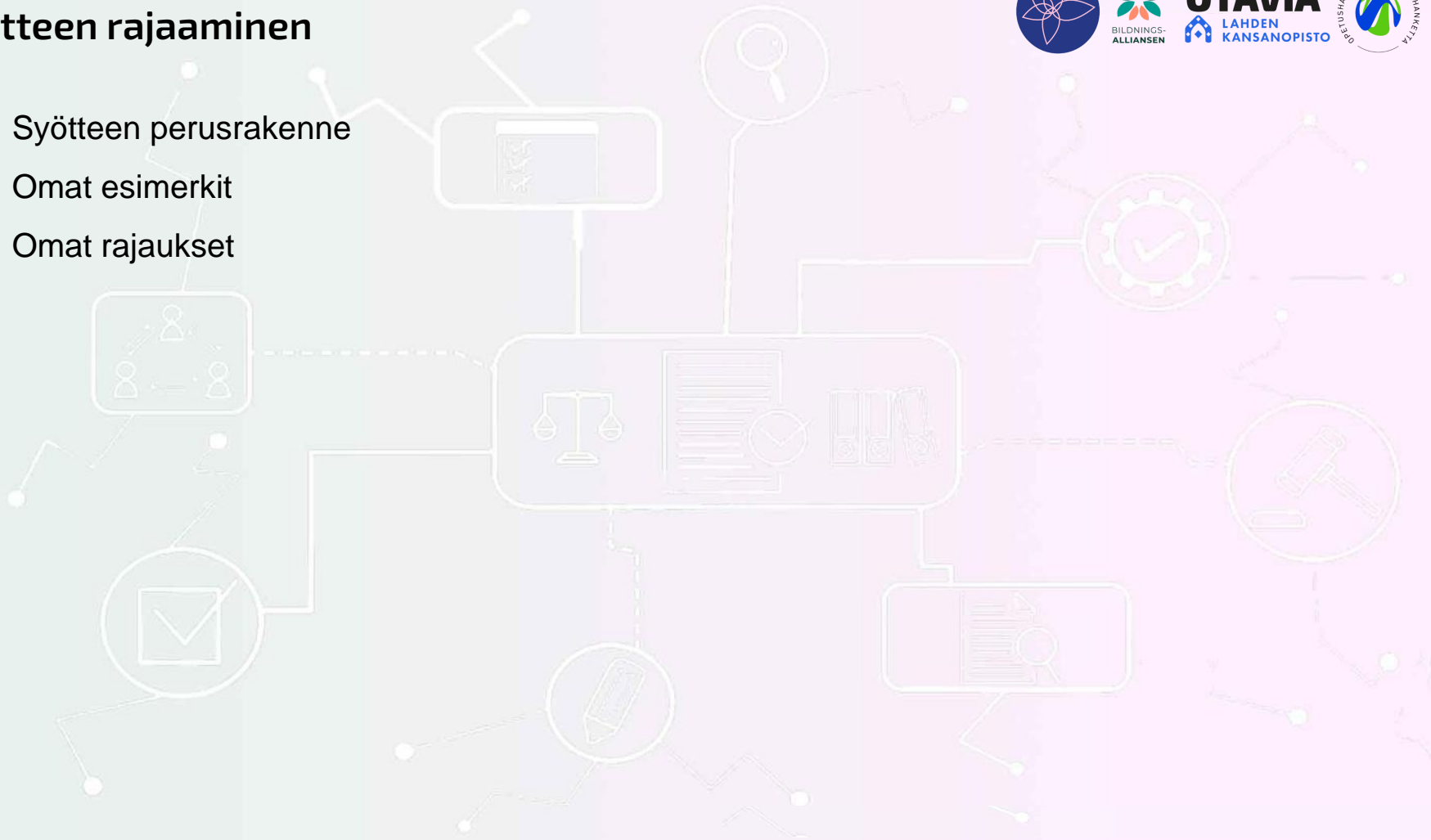

BILDNINGS-
ALLIANSEN

OTAVIA
LAHDEN
KANSANOPISTO

OPETUSHALLITUS RAHOITTA
HANKETTA

Toivotun vastauksen rajaaminen

Kielimallin koko koulutusaineisto

Omat rajaukset

Omat esimerkit

Syöte

- Kielimallien toiminta perustuu todennäköisyyksiin ja arvauksiin sanojen järjestyksestä.
- Mitä tarkempi ja rajatumpi syöte, sitä parempia vastauksia voi saada.
- Jos ei halua tiettyjä asioita mukaan, ne voi mainita erikseen.
- "EI"-listan sijaan on usein tehokkaampaa antaa esimerkkejä halutuista sisällöistä ja rajata vastattava alue tarkemmin.
- Tämä auttaa kielimallia kohdentamaan vastauksensa pienempään aineistoon.
- Tuloksena voi olla tarkempi ja laadukkaampi vastaus.

Tiivistelmän teko omasta aineistosta

- Pyydetään kielimallia tekemään tiivistelmä
- Sijoitetaan copy-paste oma aineisto kielimallille syötteen jatkoksi
- Samalla voi pyytää tiivistelmälle haluttu kielen taitotaso

Tiivistelmien, käännösten yms. teko ja tekstin selkeyttäminen

Copy/paste tekniikalla on helppoa pyytää monenlaista tekstin muokkausta.

Kalevalan kokoamisen ja julkaisemisen historia on syvällisesti kytkeytynyt Suomen kansallisen identiteetin ja kulttuurin kehitykseen. Keskeinen hahmo tässä prosessissa oli Elias Lönnrot, suomalainen lääkäri ja folkloristi, joka omisti suuren osan elämästään suomalaisen kansanrunouden keräämiseen ja tallentamiseen. 1800-luvun alkupuolella, aikana, jolloin Suomi oli vielä osa Venäjän keisarikuntaa, Lönnrot teki useita tutkimusmatkoja Suomen ja Venäjän Karjalan alueille. Hänen tavoitteenaan oli kerätä suullisesti periytyviä kansanrunoja, jotka olivat osa rikasta itäsuomalaista runolauluperinnettä.

Lönnrotin keräämät runot olivat pääosin kalevalamittaisia, muinaissuomalaisille tyypillisiä runoja, jotka kertoivat muinaisten suomalaisten jumalista, sankareista ja myyteistä. Hän havaitsi, että nämä runot olivat osa laajempaa tarinakokonaisuutta ja ryhtyi työstämään niistä yhtenäistä eeposta. Vuonna 1835 Lönnrot julkaisi ensimmäisen version Kalevalasta, joka sisälsi 32 runoa. Tämä julkaisu merkitsi merkittävää kulttuuritekoa, sillä se toi esiin suomalaisen kansanperinteen ja kielen rikkauden.

Lönnrotin työ ei päättynyt tähän. Hän jatkoi kansanrunojen keräämistä ja vuonna 1849 julkaistiin laajennettu versio Kalevalasta, joka sisälsi 50 runoa. Tässä versiossa Lönnrot ei vain yksinkertaisesti koonnut runoja, vaan myös muokkasi ja yhdisteli niitä luodakseen eepokselle koherentin rakenteen ja juonen. Kalevala esitteli lukijalle monimutkaisen mytologisen maailman, jossa seikkailivat sellaiset ikoniset hahmot kuin Väinämöinen, Ilmarinen ja Lemminkäinen.

Kalevalan julkaisu oli merkittävä askel Suomen kansallisen identiteetin muodostumisessa. Se inspiroi monia taiteilijoita ja kirjailijoita, ja sen vaikutus näkyi myös Suomen itsenäistymispyrkimyksissä. Kalevala ei ainoastaan säilyttänyt suomalaista kansanperinnettä, vaan myös nosti esiin suomalaisen kielen ja kulttuurin arvon sekä kansainvälisesti että suomalaisten itsensä keskuudessa.

You

Tiivistelmän.

ChatGPT

Kalevalan kokoaminen ja julkaiseminen 1800-luvulla oli merkittävä osa Suomen kansallisen identiteetin ja kulttuurin kehitystä. Elias Lönnrot, suomalainen lääkäri ja folkloristi, keräsi suomalaisia kansanrunoja, joista hän muokkasi Kalevala-epoksen. Alkuperäinen versio julkaistiin vuonna 1835 ja laajennettu versio vuonna 1849. Kalevala on tärkeä kansalliseepos, joka on vaikuttanut suuresti suomalaiseen kulttuuriin, taiteeseen ja itsenäistymispyrkimykseen, korostaen suomalaisen kielen ja perinteen arvoa.

Tiivistelmän teko uutisartikkelista:

- Saisinko tiivistelmän tästä tekstistä: ctrl c + ctrl v
- <https://yle.fi/a/74-20127489>

Karjalan kielen elvytys jatkuu Itä-Suomen yliopistossa

Karjalan kielen elvytystyö jatkuu Itä-Suomen yliopistossa, missä sen opetus ja tutkimus ovat olleet yliopiston kansallinen erityistehtävä vuodesta 2009. Joensuun kampuksella on viimeiset neljä vuotta toiminut opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama elvytyshanke, jonka on nyt sovittu jatkuvan ainakin vuoteen 2028 saakka.

Elvytystyön tehtäviin kuuluvat:

- Karjalankielisen toiminnan järjestäminen.
- Oppimateriaalien ja muiden julkaisujen tuottaminen.
- Karjalan murteiden kirjakielten ja niiden sanastotyön kehittäminen.
- Elvyttämiseen ja opetukseen liittyvän tutkimuksen edistäminen.

Keväällä 2024 tehty kyselytutkimus osoitti, että valtaosa karjalan käyttäjistä uskoo kielen aseman parantuvan seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Karjala, suomen lähin sukukieli, on puhuttu Suomessa yhtä kauan kuin suomea. Se on kuitenkin kriittisesti uhanalainen kieli, jonka säilyttämiseksi tehdään aktiivista työtä. Arvioiden mukaan Suomessa on noin 11 000 henkilöä, jotka puhuvat karjalaa hyvin, ja noin 20 000, jotka ymmärtävät tai puhuvat sitä ainakin vähän.

Karjalan kielen teemaviikkoa vietetään parhaillaan eri puolilla maata.

Mitä kielimalleille kannattaa kertoa tai syöttää ja mitä ei?

- Organisaation linjaukset sekä yleiset lait, säädökset, direktiivit kuten tietosuoja yms
- **Ei:**
 - Mistä syystä tahansa salassapidettäviä tietoja
 - Henkilötietoja tai muuta GDPRn alaista
 - Mitään Identifioivaa tietoa, kuten yksilölliset nimimerkit
 - Organisaation sisäisiä tietoja
 - Sensitiivistä dataa kuten valmisteilla olevia asioita, luottamuksellisia asiakirjoja kuten tarjoukset
- **KYLLÄ** (harkinnan mukaan)
 - Avointa dataa, kuten Tilastokeskus
 - Internetissä julkaistua aineistoa
 - Materiaalia jolla ei ole selkeää tekijänoikeutta (kuten kansanperinne)
 - Anonymisoitua dataa
 - Esimerkkejä
 - Mikkelin strategian sparrailu
 - Otavian hankehakemuksen sparrailu
 - Perus-työpajan aineiston luokittelu
 - Oppimateriaalin kehittäminen

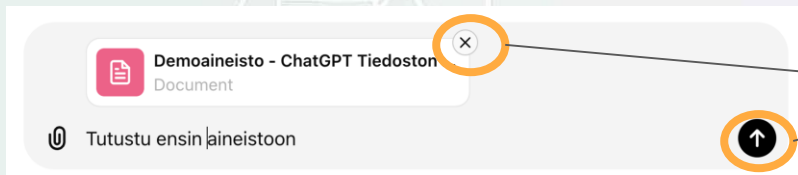
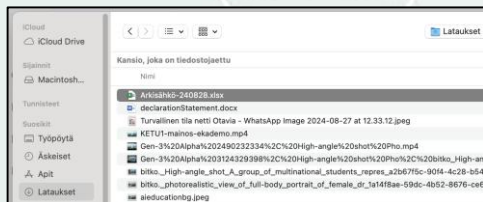
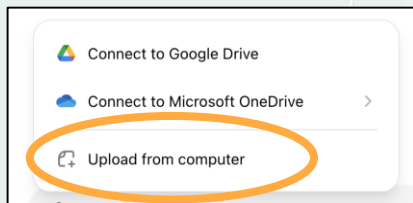
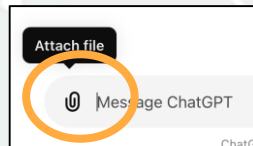
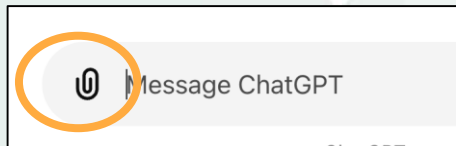
Omat tutkimusaineistot

- Anonymisointi
- Teema
- Aineiston luonne: yksilöhaastattelut vs. laaja kysely

ChatGPT:n lisätoimintoja - tiedoston syöttö ja yhteisanalysointi

- Tiedoston syöttäminen ChatGPT:n kanssa on erittäin helppo, tehokas ja monipuolinen tapa käyttää kielimallia
- Helpompaa kuin Microsoftin Copilotissa
- Tehokkaampaa ja helpompaa kuin aineiston kopiointi ja sijoittaminen tekstinä ChatGPT:lle
 - Voit esimerkiksi tallentaa pitkän Wikipedia-artikkelin PDF-muodossa
 - Monet nettiaineistot julkaistaan suoraan PDF-muodossa
- Tuloksista voi jutella ChatGPT:lla monipuolisemmin kuin Copilotin kanssa
- **Tiedoston syöttäminen on helppoa:**
 - Haluttu tiedosto lähetetään klikkaamalla syötekentän vasemmanpuoleista ikonia
 - ChatGPT analysoi tiedoston ja on valmis juttelemaan siitä

Harjoitus: Tiedoston lähettäminen ChatGPTlle

- 1. Valitse klemmari-ikoni vasemmalta
- 2. Klikkaa Upload from computer
- 3. Etsi tietokoneesi hakemistosta tiedosto
- 4. Kirjoita syöte ja lähetä ChatGPT:lle
- Tarvittaessa vaihda tiedosto klikkamalla X

Harjoitus: Nyt voidaan alkaa jutella ChatGPT:n kanssa omasta aineistosta

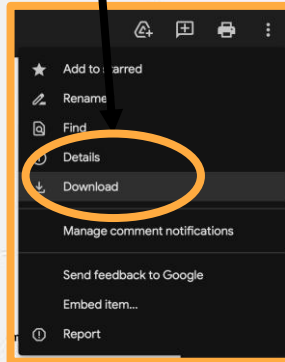
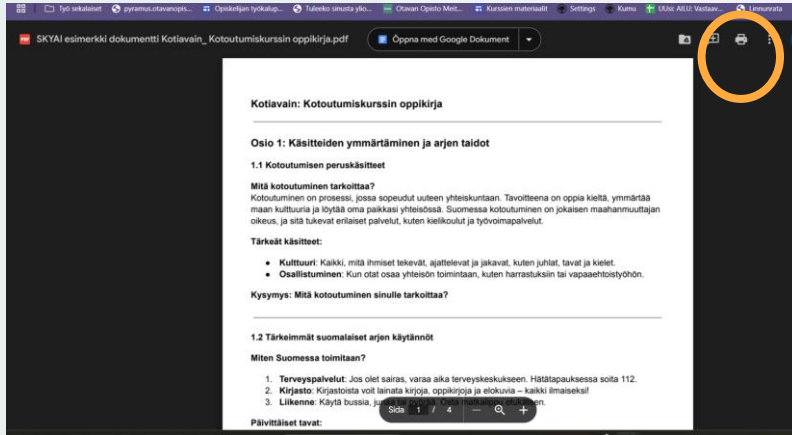
Demoaineisto - ChatGPT Tiedoston ...
Document

Tutustu ensin aineistoon

 Tutustuin aineistoon, joka käsittelee kansalaisyhteiskuntaa, sen historiaa ja toimijoita Suomessa, sekä eri tapoja kansalaisvaikuttamiseen, kansalaisaktiivisuuteen ja kansalaistottelemattomuuteen. Aineistossa korostetaan myös internetin ja digitaalisten teknologioiden merkittävää vaikutusta kansalaisvaikuttamiseen nykyaikana, mukaan lukien esimerkkejä verkkokampanjoista ja sosiaalisen median roolista.

- Kun lähetät tiedostoa ChatGPT:lle, niin voit laittaa syötteeseen toteamuksen **Tutustu ensin aineistoon** tai vastaavan
- Näin ChatGPT voi ensin keskittyä tunnistamaan tiedoston sisältöä
- Kuvassa ChatGPT kertoo tutustuneensa aineistoon ja voimme aloittaa chatin
- **Voit käyttää omaa Word-tiedostoa tai tallentaa esimerkkiedoston kansalaisyhteiskunnan perusteista**
- <https://docs.google.com/document/d/14ToLnUInfXEoery6KRcg0eXRsyCciZNrsIL-mTzP3C0/edit?usp=sharing>

Harjoitus PDF-versio: Harjoittelu-tiedoston lataaminen omalle tietokoneelle

- Ladattavan tiedoston nimi on **SKAIdemoaineisto.pdf**

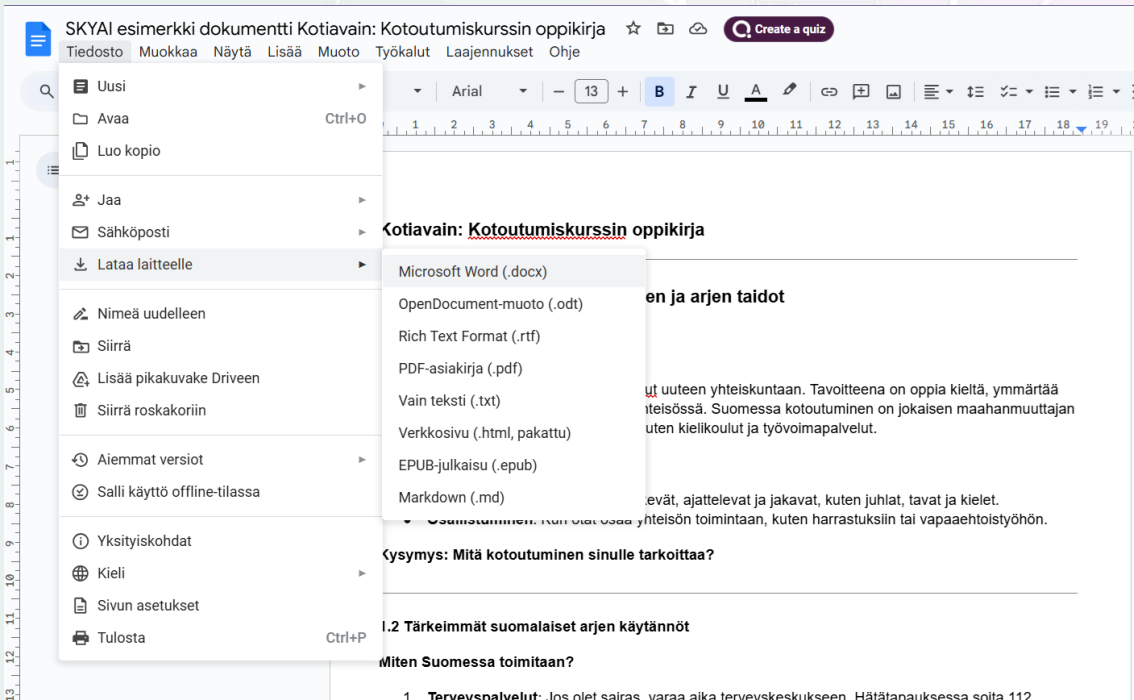
1. Avaa selaimella linkki Google Docsiin:
https://drive.google.com/file/d/1u5EPKYAUgOOCK_9WUKFbRr85-qP4EvgY/view?usp=sharing

2. Klikkaa oikeasta yläreunasta "Kolme pistettä"

3. Klikkaa "Download" ja PDF tiedosto latautuu koneellesi

5. Lähetä tiedosto ChatGPT:lle ja ala chattailla tiedoston sisällöstä

Harjoitus Word-versio: Harjoittelu-tiedoston lataaminen omalle tietokoneelle

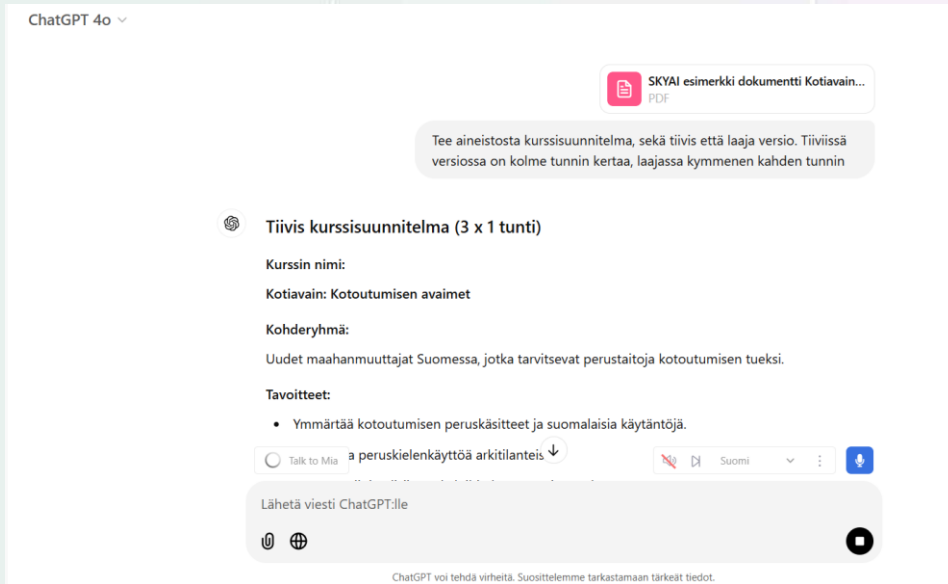
- Tiedoston nimi on **SKAI** esimerkki dokum...
- 1. Avaa selaimella linkki Google Docsiin:
● https://docs.google.com/document/d/13O8EXaILQZTDVvknqZr3xwvpl0v_jruufgb6Z752gak/edit?usp=sharing
- 2. Valitse Tiedosto > Lataa laitteelle
- 3. Valitse tiedostomuoto Microsoft Word
- 4. Avaa tiedosto Wordissa ja silmäile sitä
- 5. Lähetä tiedosto ChatGPT:lle ja ala chattailla tiedoston sisällöstä

Oman aineiston tiedostona syöttämisen etuja

- Tiedoston sisältö rajaa tehokkaammin käsiteltävää aihetta kuin copy-paste -tekstiaineisto
- Aineistosta voidaan keskustella, tehdä kysymyksiä tai etsiä puutteita
- Lähetettävät dokumentit voivat olla tehty toimistosovelluksilla (Excel, Word, Powerpoint) sekä PDF:iä, mutta myös datamuotoja, kuten CSV
- Lisäksi voit analysoida rajoitetusti (valo)kuva- ja äänitiedostoja
- Tiedostot voivat olla myös rakenteisempia kuin copy-paste -teksti, kuten Excelin välilehdet

Esimerkki: Keskustelu omasta tiedostosta ChatGPT:n kanssa

Tee aineistosta kurssisuunnitelma, sekä tiivis että laaja versio. Tiiviissä versiossa on kolme tunnin kertaa, laajassa kymmenen kahden tunnin

- Oman tiedoston myötä ChatGPT priorisoi nyt tätä aineistoa
- Esimerkiksi opintojakson, opetuskerran tai tehtävien ideointi voidaan rajata haluttuun aineistoon

• **HUOM!** Kaupallisen oppimisympäristöjen sisältöjä ei välttämättä ole lupa syöttää kielimalleille (tekijänoikeudet)

- Kun harjaannut syöttämään aineistoja, niin voit myös lähettää useita tiedostoja kerralla
- Näin voit esimerkiksi etsiä yhtäläisyyksiä ja eroja tiedostojen välillä sekä generoida yhdistelmiä niiden sisällöistä

Esimerkki 2: Keskustelu omasta tiedostosta ChatGPT:n kanssa

Keksi viisi tehtävää internet-ajan haasteista Suomessa tähän kontekstiin.

Keksi viisi tehtävää internet-ajan haasteista Suomessa tähän kontekstiin.

Viisi tehtävää internet-ajan haasteista Suomessa kotoutumiskurssille

1. Turvallisuus verkossa: Tunnista riskejä ja ratkaisuja
 - **Tehtävänanto:** Tutki verkossa tarjottavia palveluita, kuten verkkopankki, Kelan palvelut tai sähköposti. Pohdi, mitkä tiedot ovat yksityisiä, mitä ei saa jakaa, ja miten suojaat henkilötietosi. Kirjoita lyhyt lista keinoista, joilla pidät tietosi turvassa verkossa.
 - **Tavoite:** Opettaa verkkoturvallisuuden periaatteita ja tiedon suojaamista.

Talk to Mia | iointi: Tee harjoitus Kelan palvelussa | Suomi

Lähetä viesti ChatGPT:lle

ChatGPT voi tehdä virheitä. Suosittelemme tarkastamaan tärkeät tiedot.

- Voit jutella omista aineistoistasi ChatGPT:n kanssa 'normaalisti' (vrt. Kilauta -kaverille -kaavio)
- HUOM! Epäselvissä tilanteissa varmistu aineistosi tekijänoikeuksista ennen lähettämistä
- Yleisesti ottaen kaikkea internetissä avoimesti julkaistua materiaalia voi käyttää

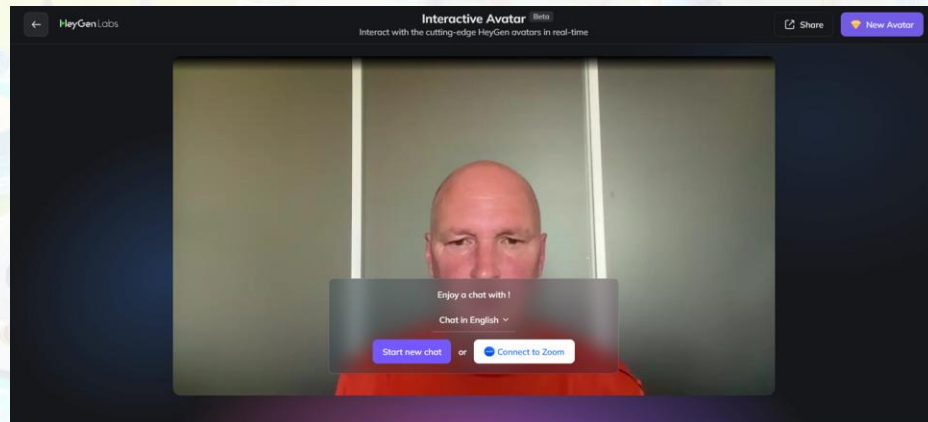
- Voit lukea koko ideoinnin ja kokeilla jatkaa tätä chattia suoraan omassa ChatGPT:ssasi:
- <https://chatgpt.com/share/6751c445-33c0-8008-bf9c-4bda321c46b7>

HeyGenin Interactive Avatar - Perusominaisuudet

Mikä on Interactive Avatar?

- HeyGenin Interactive Avatar on työkalu, jonka avulla voit luoda realistisia, vuorovaikutteisia avatareja.
- Ne voivat vastata kysymyksiin reaaliaikaisesti ja hyödyntävät suuria kielimalleja, kuten ChatGPT:tä. Tämä tekee niistä hyödyllisiä esimerkiksi asiakaspalvelussa, opetuksessa tai virtuaalisissa kokouksissa.

- <https://tinyurl.com/varakari2024>
- <https://tinyurl.com/varalauri202>

LAAJASALON OPISTO

Rahoittaja
Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

KUVIEN ja VIDEOON TEKEMINEN TEKOÄLYN AVULLA

- Tekoölyn kuvageneraattorit ovat kuin taitavia taiteilijoita, jotka piirtävät tai maalaavat kuvia kuvailemiesi asioiden perusteella parhaansa mukaan.
- Kun kerrot tekoöllylle, mitä haluat kuvassa näkyvän, se käyttää oppimaansa tietoa tuhansista tai jopa miljoonista aikaisemmin näkemistään kuvista luodakseen uuden kuvan, joka vastaa toiveitasi. Tässä prosessissa ei käytetä siveltimiä tai kyniä, vaan tekoöly "piirtää" kuvan digitaalisesti.

- Kuvitellaan, että haluat kuvan kauniista auringonlaskusta meren rannalla. Kerrot tämän tekoäylle. Tekoäly käy läpi valtavan määrän tietoa ja oppimiaan kuvia auringonlaskuista ja merimaisemista. Sen jälkeen se yhdistelee näitä oppimiaan elementtejä luodakseen uuden, ainutlaatuisen kuvan, joka vastaa pyyntöäsi. Se tekee tämän hyvin nopeasti, usein vain muutamassa sekunnissa tai minuutissa.
- Tekoäly "ymmärtää" erilaisia piirteitä ja yksityiskohtia, kuten värin, valon, varjot ja muodot, joiden avulla se voi luoda monimutkaisia ja yksityiskohtaisia kuvia. Se voi myös soveltaa tiettyjä tyyliä tai teemoja, esimerkiksi jos haluaisit kuvan olevan impressionistisen taiteilijan maalaama.

- Tärkeää on ymmärtää, että vaikka tekoöly voi luoda uskomattoman monimutkaisia ja kauniita kuvia, se ei itse "näe" tai "ymmärrä" kuvia samalla tavalla kuin ihminen. Se käyttää matemaattisia malleja ja algoritmeja oppiakseen kuvien rakenteesta ja sisällöstä, ja tämän oppimansa perusteella se luo uusia kuvia.

Microsoft Copilot ja DALL-E3

Kokeillaan ensin esimerkkien avulla. Voit kirjoittaa tai kopioida nämä syötteen Copilottiin:

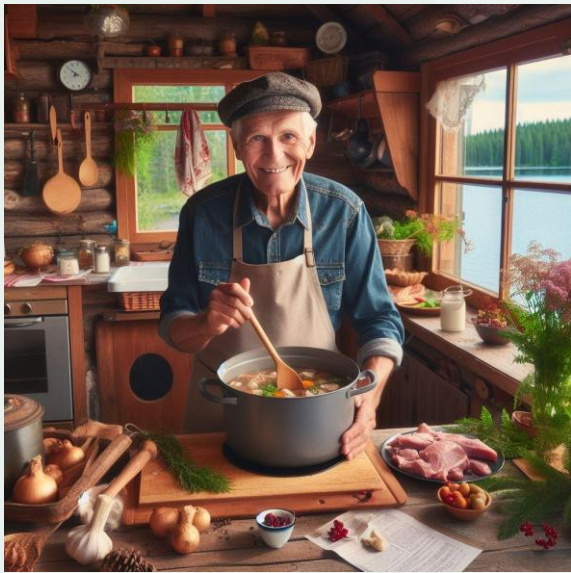
1. **Luo kuva idyllisestä suomalaisesta kesämökistä järven rannalla, jossa on sauna ja laitur. Ilta-aurinko heijastuu rauhallisesti veden pinnasta.**
2. Tee kuva perinteisestä suomalaisesta juhannuksesta, jossa kokko palaa rannalla ja ihmiset tanssivat ympärillä juhannustaikoja tehden.
3. Luo neljä kuva, jotka esittää Suomen luonnon kauneutta eri vuodenaikoina: kevään heräämistä, kesän vehreyttä, syksyn ruskaa ja talven lumoavaa hiljaisuutta.
4. Tee kuva 1950-60-lukujen Suomesta, esimerkiksi nuorten tanssilavaillasta tai vanhan ajan kaupunkinäkömästä, jossa on aikakaudelle tyypillisiä autoja ja muotia.
5. Luo kuva taianomaisesta revontulimaisemasta Lapin yllä, jossa taivas loimuaa vihreän ja violetin sävyissä yllä olevan perinteisen lapin mökin.

1. Tee kuva ryhmästä ihmisiä tekemässä perinteisiä suomalaisia käsityötaideteoksia, kuten ryijyjä, puukkoja tai karjalanpiirakoita.
2. Luo kuva, joka kuvastaa suomalaista kirjallisuutta ja runoutta, esimerkiksi kuva henkilöstä lukemassa kirjaa mökin verannalla luonnon keskellä.
3. **Tee kuva: millainen olisi retrohenkinen tulevaisuuden visio 60-luvulta; lentävät autot ja robotit suomalaisessa maisemassa.**
4. Luo kuva historiallisesta suomalaisesta kylästä, jossa on puukirkko, riihi ja aittoja, ihmisten touhutessa päivittäisissä askareissaan.
5. Tee kuva, jossa esitellään suomalaista muotoilua ja arkkitehtuuria, esimerkiksi Alvar Aallon suunnittelemlia kalusteita tai rakennuksia.
6. Luo kuva suomalaisesta isovanhemmasta valmistamassa perinneruokaa mökin keittiössä, ympärillä suomalaista perinnetta.

Kaiber

<https://kaiber.ai/> - kirjautuminen sähköpostin avulla.

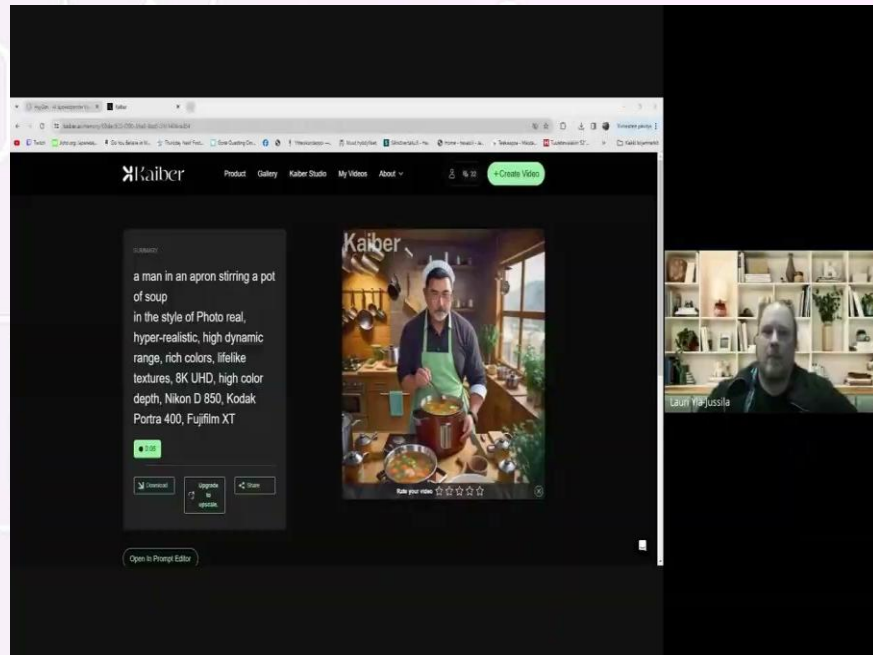
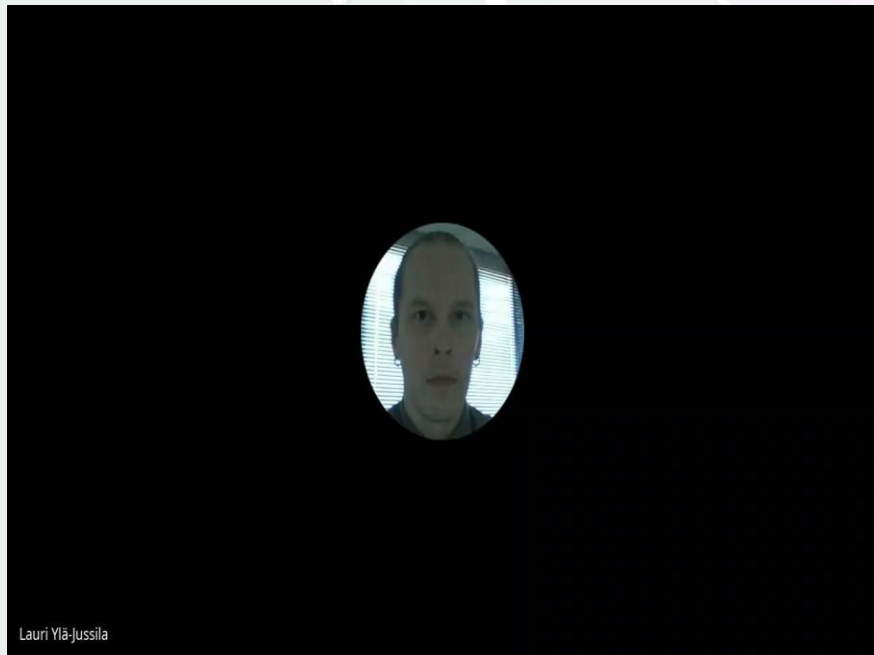
Harjoitellaan DALL-E kuvan muuttamista liikkuvaksi

Kaiber

decohere.ai

Kaiber ohjevideo

VIDEO- JA ÄÄNIMATERIAALIN TEKEMINEN TEKOÄLYLLÄ

- Videon ja äänimateriaalin tuottaminen tekoälyllä on kuin ohjaajan ja säveltäjän työskentelyä, mutta ilman oikeita ihmisiä tai instrumentteja.
- Sen sijaan, että ohjaaja antaisi ohjeita näyttelijöille ja kuvausryhmälle tai säveltäjä johtaisi orkesteria, sinä annat tekoälylle ohjeita siitä, millaista video- tai äänimateriaalia haluat.
- Tekoäly käyttää näitä ohjeita luodakseen pyytämäsi materiaalin, hyödyntäen valtavaa tietomäärää, jota se on oppinut aiemmin näkemästään ja kuulemastaan.

Video

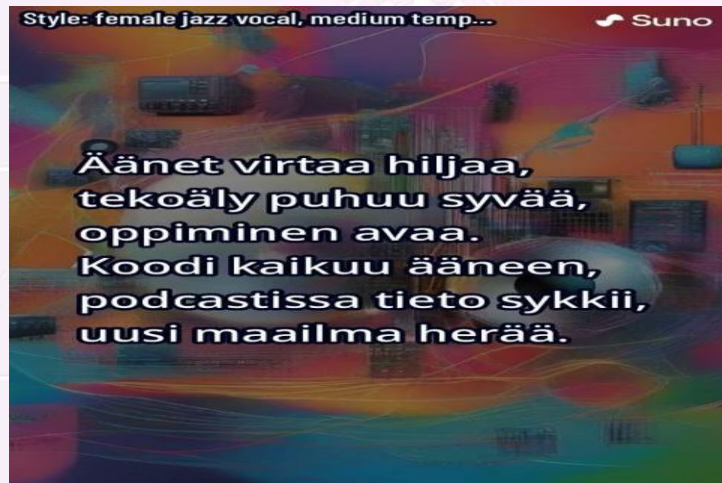
- Kuvitellaan, että haluat videon, jossa on koira leikkimässä puistossa kauniina kevätpäivänä. Kerrot tämän tekoälylle. Se käyttää oppimaansa tietoa koirista, puistoista ja kevätpäivistä luodakseen videon, joka vastaa pyyntöäsi.
- Tekoäly "muistaa" erilaisia videoita, joita se on analysoinut, ja yhdistelee niiden elementtejä uudella tavalla luodakseen kohtauksen digitaalisesti. Tämä prosessi sisältää kaiken liikkeestä ja valosta värien ja äänimaiseman yksityiskohtiin.
- Varsinaiset videogeneraattorit ovat vielä aika yksinkertaisia, mutta esimerkiksi openAI:n Sora.AI (sama yritys ChatGPT:n taustalla), kykenee noin minuutin fotorealistiseen jälkeen. Se ei vielä tällä hetkellä ole kaikkien käytettävissä 26.2.2024

<https://www.youtube.com/watch?v=agTlnlS7ciY>

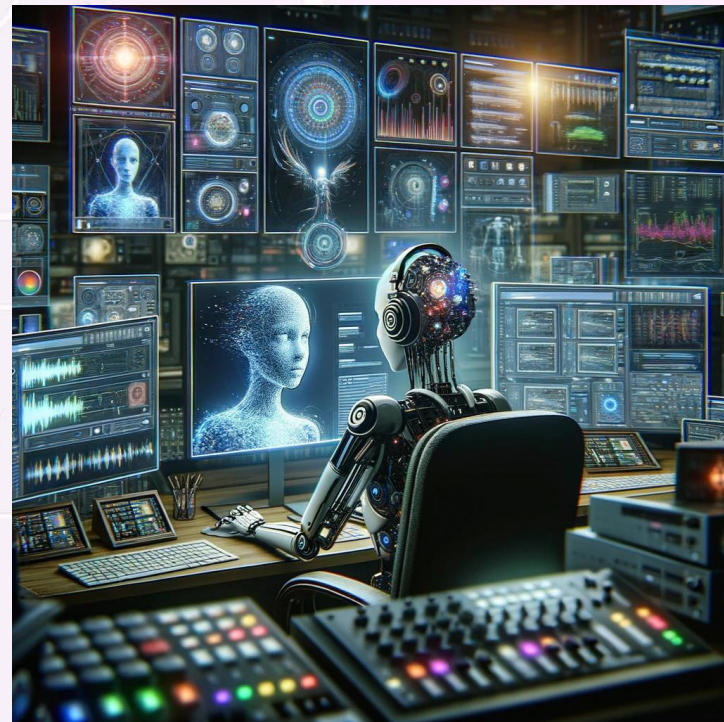

Ääni

- Jos haluat äänimateriaalia, esimerkiksi kappaleen tietyllä tyylillä tai puhetta tietyllä äänensävyllä, prosessi on samankaltainen.
- Kirjoitat tekoälylle mitä haluat, ja se luo pyytämäsi äänimateriaalin. Tekoälyn säveltämässä musiikissa se yhdistelee erilaisia sävelmiä, rytmejä ja soittimia, joita se on "oppinut" kuuntelemalla suurta määrää musiikkia, luoden uuden kappaleen.
- Puhetta luodessaan tekoäly voi jäljitellä erilaisia puheen ominaisuuksia, kuten äänensävyä, painotusta ja rytmitystä, luodakseen luonnollisen kuuloista tekstistä puheeksi muutettua materiaalia.

- Tärkeää on ymmärtää, että vaikka tekoäly voi luoda monella tavalla varsin vakuuttavaa materiaalia, se ei (ainakaan vielä) itse "koe" tai "tunne" luomaansa sisältöä. Se analysoi ja soveltaa oppimaansa tietoa luodakseen uusia teoksia.
- Tekoälyn luoma video- ja äänimateriaali on peräisin sen valtavasta tietokannasta, joka koostuu aiemmin kerätystä ja analysoitusta materiaalista.
- Näin ollen, tekoäly toimii kuin digitaalinen ohjaaja tai säveltäjä, joka voi tuottaa monenlaisia audiovisuaalisia teoksia sinun antamiesi ohjeiden perusteella parhaansa mukaan.

HeyGen Video Translator

- Kuvitellaan, että olet tehnyt ihanan videon, jossa kerrot vaikkapa puutarhastasi, mutta haluat, että myös ystäväsi toisella puolen maailmaa, joka puhuu eri kieltä, ymmärtää sen. Tähän HeyGen tulee apuun. Voit lähettää videosi HeyGenille, ja se "opettaa" videollesi uuden kielen. Se tekee tämän niin taitavasti, että videon puhuja kuulostaa melkein samalta kuin alkuperäisessä, vaikka puhuisikin nyt eri kieltä.
- Sinun ei tarvitse olla tekniikan asiantuntija tai palkata ammattilaisia tekemään tätä muutosta; HeyGen hoitaa sen sinulle. Voit ajatella sitä kuin kirjoittamasi kirjeen kääntämistä ystäväillesi toiselle kielelle, mutta tässä tapauksessa, se on videosi, joka saa uuden kielen. Tämä avaa oven jakaa tarinoita ja kokemuksia laajemmin, tuoden ihmiset lähemmäs toisiaan, vaikka he puhuisivatkin eri kieliä.

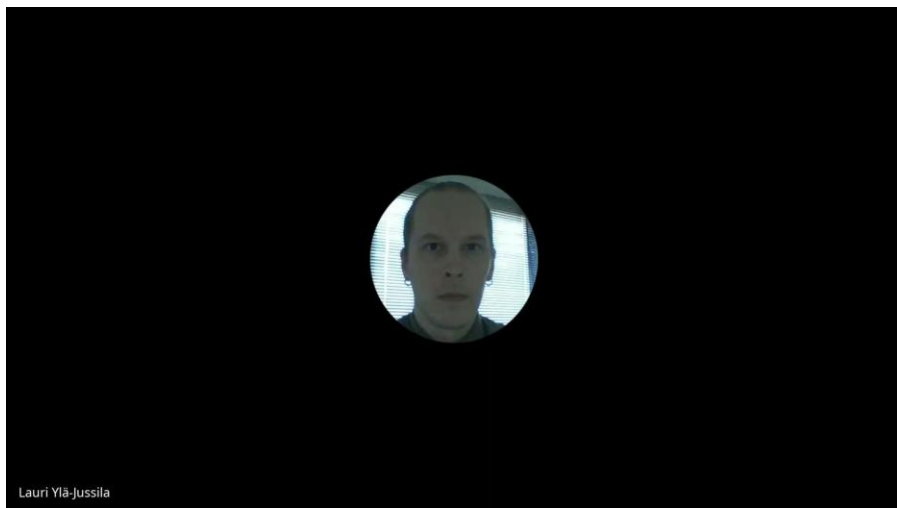

HeyGen

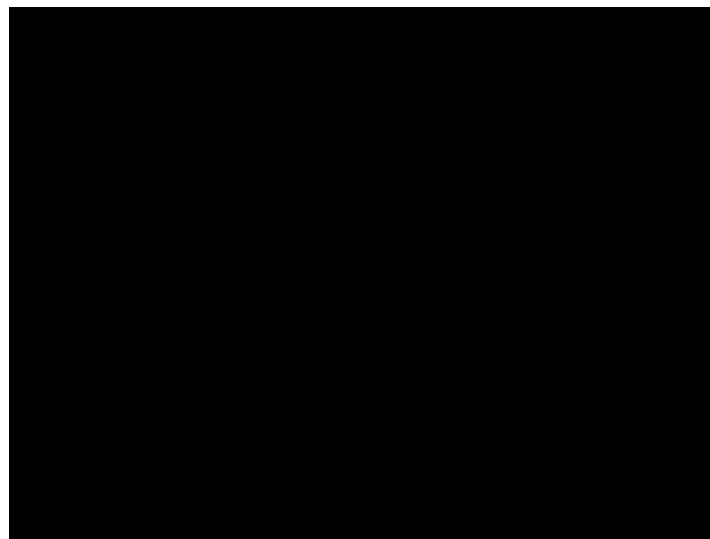
Kokeillaan

- Oman lyhyen videopuheen nauhoittaminen ja sen kääntäminen toiselle kielelle.
1. Nauhoita itsellesi tietokoneella tai puhelimella alle minuutinpituisen lyhyt puhevideo.
 2. Mene HeyGenin sivuille ja rekisteröidy sinne:
<https://www.heygen.com/>
 3. Seuraa seuraavilla dioilla olevien videoiden ohjeita.

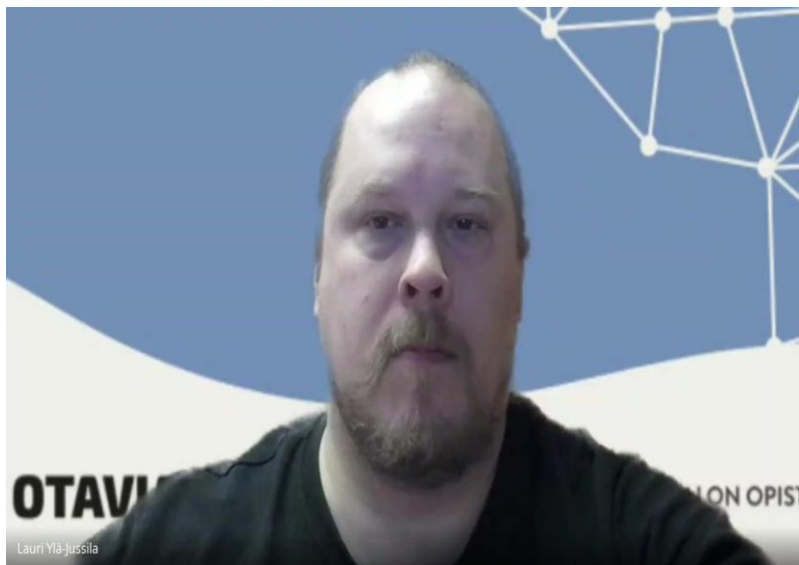
OHJE OSA 1/3

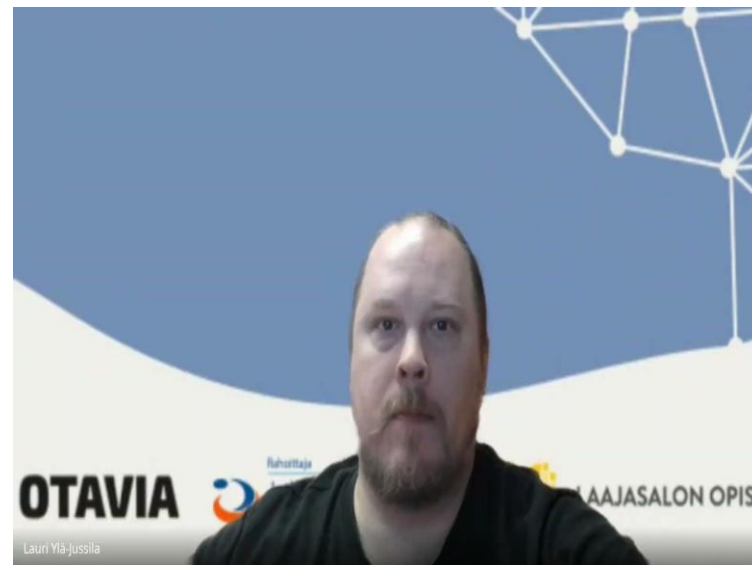
VIDEOESIMERKKI

OHJE OSA 2/3

OHJE OSA 3/3

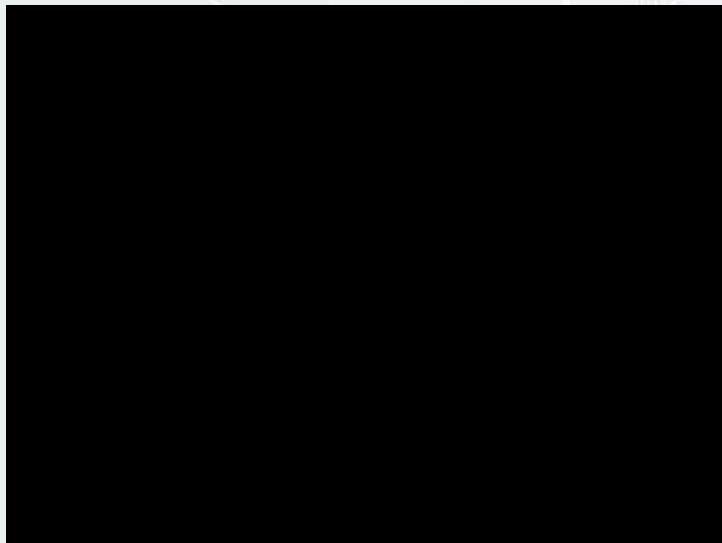

VALMIS VIDEO: SUOMI → ROMANIA

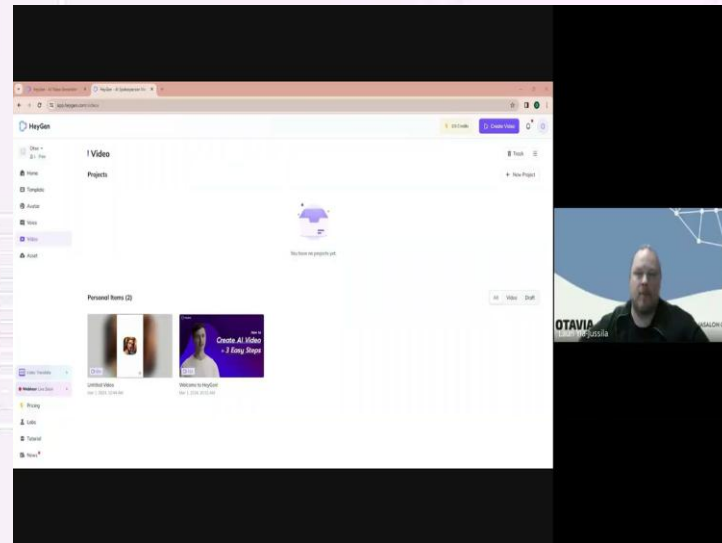

“Puhuvan pään” tekeminen HeyGen:llä

Ohje 1/2

Ohje 2/2

VALMIS AVATAR VIDEO

Suno AI. - tee oma biisi!

<https://app.suno.ai/>

The Suno logo consists of a white stylized musical note icon followed by the word "Suno" in a white, sans-serif font, all set against a black rectangular background.

- Tekoäly joka tekee sinulle laulun sanoituksilla melkein pä millä tahansa tyyllillä ja kielellä
- Sanoituksia voi tehdä itse, laittaa suno tekoälyn tekemään ne syötteen perusteella, tai esimerkiksi tehdä ne ChatGPT:n avulla
- Syötteellä voi tehdä kappaleen vain kuvailemalla sitä, tai "Custom modessa" syöttää sille omat tai ChatGPT:ssä tehdyt sanat, sekä kuvailemaan haluttua musiikki tyyliä.
- Ilmaisversiossa maksimiaika on 1 minuutti 20 sekuntia, mutta maksullisella puolella lauluja voi jatkaa pidemmiksi.
- Suno ain maksuttomalle versiolla voi tehdä noin 5 kokeilua päivässä ilmaiseksi.
- Sinne täytyy kirjautua jollakin sähköpostilla ensin.
- Suno tekee aina kaksi kappaletta kerrallaan.
- Harmi kyllä Suno AI ei kerro hirveän paljon siitä miten se toimii.

- Kuvittele, että sinulla on idea laulusta mielessäsi, mutta et tiedä, miten nuotteja kirjoitetaan tai et osaa soittaa mitään instrumenttia. Suno AI auttaa tässä tilanteessa.
- Kerrot vain laitteelle, millaista musiikkia haluat tehdä – vaikkapa rauhallista pianomusiikkia tai iloista jazzia – ja Suno AI käyttää älykkyyttään luodakseen musiikin sinulle. Se voi tehdä lauluja, jotka kuulostavat siltä kuin oikeat muusikot soittaisivat niitä, ja se voi jopa luoda laulun sanat.

- Tekniikka taustalla on hyvin edistyksellistä, mutta käytännössä se on kuin avustaja, joka ei koskaan väsy tai loppu ideoista. Se on suunniteltu palvelemaan niin henkilöitä, jotka tekevät musiikkia harrastuksena, kuin ammattilaisiakin, jotka etsivät uusia inspiraation lähteitä.
- Nyt, Suno AI:n avulla, voit vain kertoa, millaista musiikkia haluat, ja se luo sen puolestasi. Se on kuin moderni säveltäjä, joka on aina valmis auttamaan sinua toteuttamaan musiikilliset unelmasi.
- Suno AI löytyy myös Copilotista kun olet kirjautunut sinne sisään. Se löytyy Plugins valikosta, ja kun aloitat uuden keskustelun aktivoi Suno lukitusnäppäimestä.
- Laulu tulee samaan keskusteluketjuun, mutta sitä joutuu joskus hieman odottelemaan. Jos odotusaika on pitkä, niin Copilotilta voi hieman kysellä missä se viipyy, ja ainakin omalla kohdalla se aktivoi jotakin, ka laulu ilmestyi keskusteluketjuun melkein heti sen jälkeen.

The image displays the Suno AI interface. At the top, it features the Suno logo (a colorful, multi-colored shape) and the Microsoft Copilot logo (a black square with a white swirl), separated by a plus sign. Below this, the text "Make a song with Suno." is prominently displayed in a large, black, serif font. Underneath the text is a small black button with the white text "Make a song".

The bottom portion of the image shows a screenshot of the Copilot chat interface. At the top, there are navigation tabs for "COPILOT", "MUSIKKIRAJA", and "Hanki sovellus". Below these are three cards: "toimintaa taulukkoon", "jaakartuja ja pingvieneja", and "pitäisivät hauskana". The main chat area contains a prompt: "Copilot käyttää tekoälyä. Tarkista virheet. Käyttöehdot | Tietosuoja | Uusin kysytyt kysymykset". Below the prompt is a section titled "Valitse keskustelutyyli" with three buttons: "Lisämpi", "Seisäpäämmpi" (which is highlighted in blue), and "Tarkempi". At the bottom, there is a text input field with the placeholder "Kysy mitä tahansa..." and a "Uusi aihe" button on the left. On the right side of the chat interface, there is a "Plugins" sidebar. It lists "Shop" and "Suno". The "Suno" plugin is currently active, indicated by a blue toggle switch. Below the "Suno" plugin name, there is a small description: "Tee kappale Sunon avulla. Kappalepyyntösi mukaan lukien sen sisältämät henkilötiedot, jaetaan Sunon kanssa." and "0/2000" characters remaining.

OHJEVIDEO BIISIN TEOSTA SUNO:LLA

The screenshot shows the Suno AI web application in a browser window. The browser's address bar displays 'app.suno.ai/create/'. The page features a dark-themed interface with a sidebar on the left containing navigation options: 'Explore', 'Create' (highlighted), 'Library', '1980 credits', 'Subscription', 'What's New?', 'Help / FAQs', and 'Community'. The main content area is divided into two columns. The left column contains a 'Custom Mode' toggle, a 'Song Description' input field with the text 'a dreamy grime song about Hanukkah', an 'Instrumental' toggle, a version selector set to 'V2', and a prominent yellow 'Create' button. The right column displays a list of generated songs, each with a thumbnail, the artist 'V3 (Alpha)', the title 'Tekoäly on jo täällä, olitko valmis?', and the genre 'alternative rock'. A video player in the bottom right corner shows a man speaking, with a 'Lopeta jakaminen' (Stop sharing) button overlaid. The Windows taskbar at the bottom shows the system tray with a temperature of 0°C, a search bar, and the date 11:47 on 13.2024.

Explore

Create

Library

50 credits left

Subscribe

Help / FAQs

Discord Community

Custom Mode

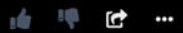
Song Description ?

a dreamy synthwave song about missing you at Christmas

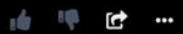
Create

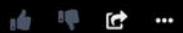
Verkko laajenee
new wave

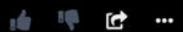
Verkko laajenee
new wave

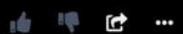
Verkko laajenee
new wave

Verkko laajenee
new wave

Verkko laajenee
new wave

Verkko laajenee
new wave

Select a song to preview.

0:00

0:00

- Explore
- Create
- Library

- 50 credits left
- Subscribe
- Help / FAQs
- Discord Community

Custom Mode

Song Description ?

kaunis valssi joka kertoo kissoista

Create 🎵

new wave

Verkko laajenee
new wave

Verkko laajenee
new wave

Verkko laajenee
new wave

Verkko laajenee
new wave

[Redacted]

[Redacted]

Select a song to preview.

<https://app.suno.ai/song/fca010e4-9e63-4dcb-8233-6dd574eca106>

<https://app.suno.ai/song/d8dee828-7459-4890-9c2f-bce0fba2a3e5>

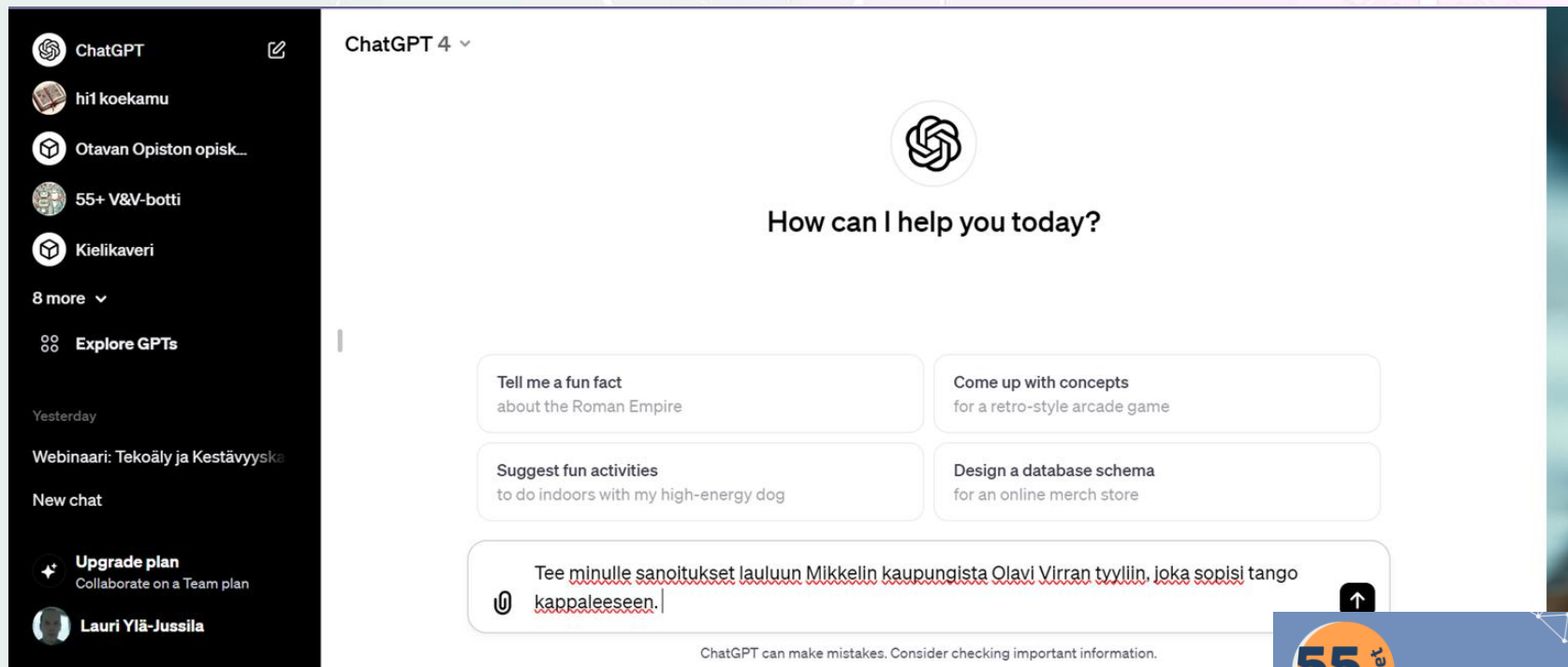
The screenshot displays the Suno AI application interface. On the left is a dark sidebar with navigation options: Explore, Create, Library, 40 credits left, Subscribe, Help / FAQs, and Discord Community. The main area features a 'Custom Mode' toggle, a 'Song Description' input field containing the text 'kaunis valssi joka kertoo kissoista', and a prominent yellow 'Create' button with a music note icon. Below this is a list of generated songs, each with a thumbnail, title, genre, and interaction icons (like, dislike, share, and more). The songs listed are:

- Verkko laajenee (new wave)
- Verkko laajenee (new wave)
- Verkko laajenee (new wave)
- Verkko laajenee (new wave)
- Iltarusko ja Katuvalot (waltz classical)
- Kauniin Kissan Valssi (waltz classical)

The selected song, 'Iltarusko ja Katuvalot', is shown in a larger view on the right. It features a thumbnail of cats on a city street at night. The title is 'Iltarusko ja Katuvalot' and the genre is 'waltz classical'. Below the title is a 'Remix' button and a list of lyrics: 'kaunis valssi joka kertoo kissoista', '[Verse]', 'Jokainen ilta, kaupungin hiljaisuus', 'Pienet tassut hipoo kadun kivituhkaa', and '(aaaah)'.

Custom mode - Suno AI

Ensin teen sanoitukset ChatGPT:n avulla:

The screenshot shows the ChatGPT interface with a custom mode chat. The left sidebar lists several chat sessions, including 'ChatGPT', 'hi! koekamu', 'Otavan Opiston opisk...', '55+ V&V-botti', and 'Kielikaveri'. The main chat area is titled 'ChatGPT 4' and features the OpenAI logo and the question 'How can I help you today?'. Below this are four suggested prompts: 'Tell me a fun fact about the Roman Empire', 'Come up with concepts for a retro-style arcade game', 'Suggest fun activities to do indoors with my high-energy dog', and 'Design a database schema for an online merch store'. At the bottom, a text input field contains the Finnish prompt: 'Tee minulle sanoitukset lauluun Mikkelin kaupungista Olavi Virran tyyliin, joka sopisj tango kappaleeseen.' The interface also includes a 'New chat' button, an 'Upgrade plan' button, and a user profile for 'Lauri Ylä-Jussila'.

ChatGPT can make mistakes. Consider checking important information.

Sitten kopioin sanoitukset Suno AI:n lyrics kenttään

Laitan kaikki sanoitukset, vaikka usein Suno ei kaikkia sanoja “ehdikään” kappaleen aikana käyttää. Tyyliksi tango, ja nimeksi “Mikkelin tango” - Sitten painan “create”.

OTAVIA

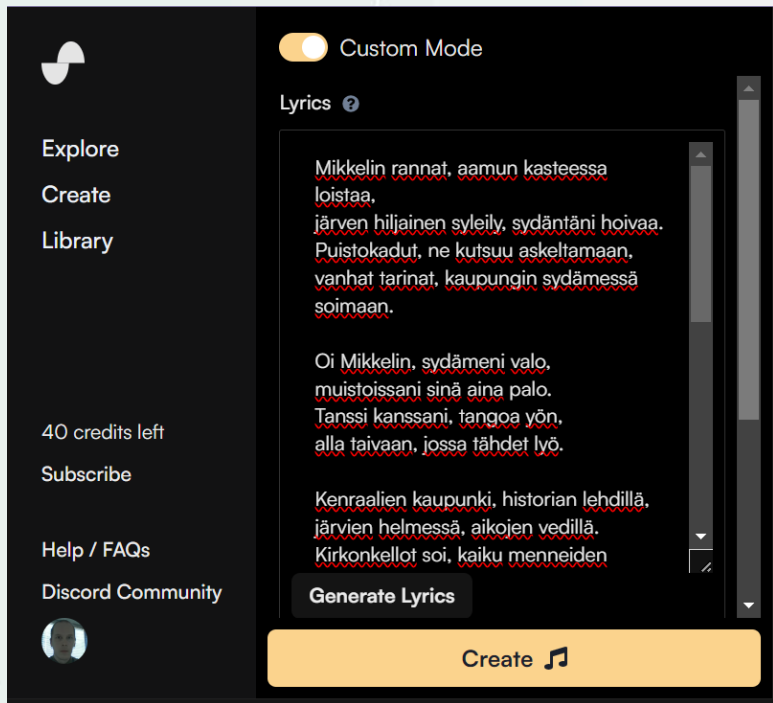
Hämeenlinnan lyseon lukio

Jorasten LUKIO

KOTKAN LYSEO

LOUHEVA LUKIO

SAVONLINNAN LYSEON LUKIO

Custom Mode

Lyrics ?

Mikkelin rannat, aamun kasteessa loistaa,
järven hiljainen syleily, sydäntäni hoivaa.
Puistokadut, ne kutsuu askeltamaan,
vanhat tarinat, kaupungin sydämessä soimaan.

Oi Mikkelin, sydämeni valo,
muistoissani sinä aina palo.
Tanssi kanssani, tangoa yön,
alla taivaan, jossa tähdet lyö.

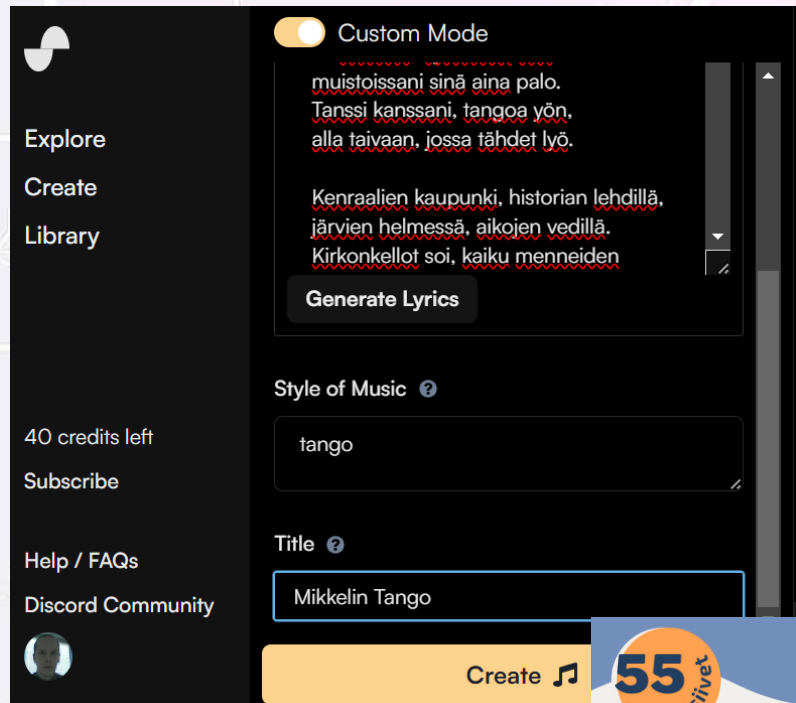
Kenraalien kaupunki, historian lehdillä,
järvien helmessä, aikojen vedillä.
Kirkonkellot soi, kaiku menneiden

Generate Lyrics

Create 🎵

Explore
Create
Library

40 credits left
Subscribe
Help / FAQs
Discord Community

Custom Mode

muistoissani sinä aina palo.
Tanssi kanssani, tangoa yön,
alla taivaan, jossa tähdet lyö.

Kenraalien kaupunki, historian lehdillä,
järvien helmessä, aikojen vedillä.
Kirkonkellot soi, kaiku menneiden

Generate Lyrics

Style of Music ?

tango

Title ?

Mikkelin Tango

Create 🎵

Explore
Create
Library

40 credits left
Subscribe
Help / FAQs
Discord Community

55
+ Digisivut

OTAVIA

Hämeenlinnan lyseon lukio

Jorasten lukio

Kotkan lyseo

Louheva lukio

Savonlinnan lyseon lukio

Laajasalon opisto

JKO

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Digitalsivut

Prosessointi kestää noin 1-2 minuuttia

- Tulos ei aina ole ihan mikä on ollut tarkoituksena, mutta jos credittejä on vielä jäljellä niin samalla pohjalla voi yrittää uudestaan, ja tulos voi toisella tai kolmannella kerralla olla jo parempi. - Voit toki myös muuttaa vain tyyliä tai sanoituksia jonkin verran.
- <https://app.suno.ai/song/002339fb-d023-40ce-a2c0-76d2cf6bde86>
- <https://app.suno.ai/song/b119d2bc-a4ff-4274-9f55-13aaaf10f984>

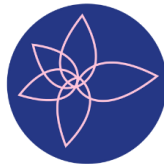
 NotebookLM

Think **Smarter**,
Not Harder

Try NotebookLM

Googlen NotebookLM:n peruskäyttö

Tekoälytutkimusavustajasi tiedonhallintaan ja -
käsittelyyn

Arvostamme yksityisyyttäsi, emmekä käytä henkilökohtaista dataasi NotebookLM:n kouluttamiseen.

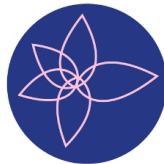
NotebookLM ei käytä henkilökohtaista dataasi (esim. lähteiden latauksia, kyselyitä ja mallin vastauksia) koulutukseen.

Lisätietoja Google tietosuojakäytännöistä ja evästeiden hallinnasta

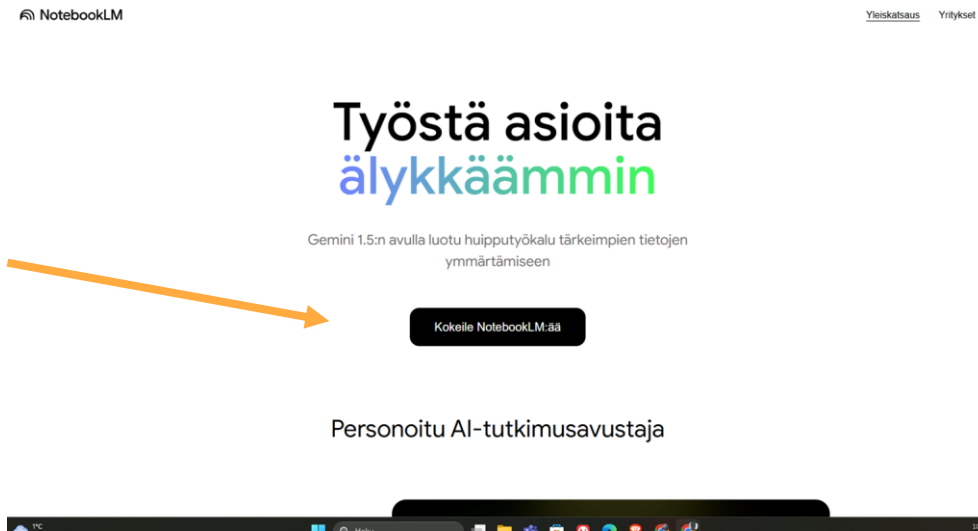
<https://policies.google.com/>

[https://policies.google.com/technologies/cookies
?hl=fi](https://policies.google.com/technologies/cookies?hl=fi)

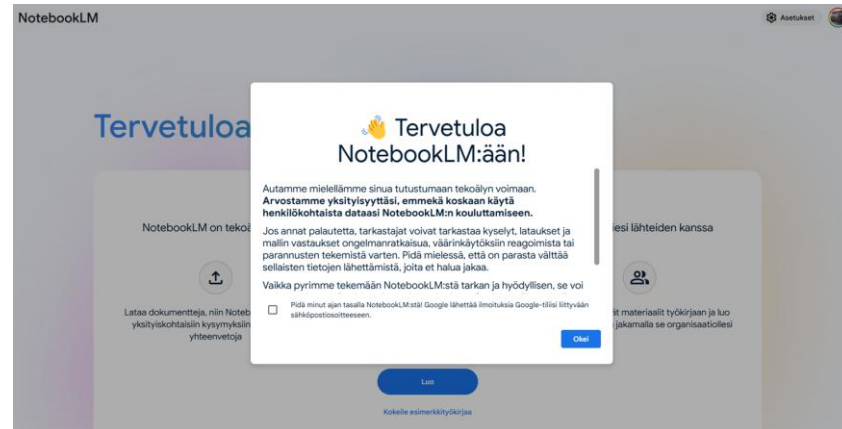
Mikä on NotebookLM?

- NotebookLM on Googlen kehittämä tekoälytyökalu.
- Toimii kuin älykäs muistikirja, johon voi ladata erilaisia aineistoja ja "haastatella" niitä.
- Mahdollisuus lisätä muistikirjaan esimerkiksi:
 - PDF- ja tekstidokumentteja
 - Nettisivuja
 - Google Docs -tiedostoja
 - YouTube-videoita

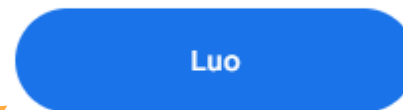

NotebookLM:n käyttöönotto

1. Siirry osoitteeseen notebooklm.google.com.
2. Kirjaudu sisään Google-tililläsi.
3. Luo uusi muistikirja painamalla "**Luo**".
 - Voit kokeilla myös esimerkkityökirjaa, joka toimii myös 101 oppaana NotebookLM:n käyttöön

tai tietopakettidokumentteja.

Kokeile esimerkkityökirjaa

Lähteet

Valitse kaikki lähteet

 Getting Started with ...

 Getting The Most Out...

 NotebookLM Features

 NotebookLM Glossary

 NotebookLM Troubles...

 Using NotebookLM A...

 Using NotebookLM Fo...

 Using NotebookLM wi...

 Lisää kommentti

 Muuta kaikki muistiinpanot lähteeksi

✓ Valitse kaikki

 Kirjoitettu muistiinpano

About this notebook

This notebook is designed to help you learn about NotebookLM's features while actually using the product. Start by clicking on this note to read it in its entirety.

NotebookLM lets you read, take notes, ask questions, organize your ideas, and much more -- all with the power of Google AI helping you at every step of the way.

On the left you can see a list of "sources" that are included with this notebook. In this case,

 Kirjoitettu muistiinpano

Why can't I write a note?

This is a view-only public notebook, so you are limited to reading the sources and asking questions. You also can't create Notebook Guides like "Briefing Doc" or "FAQ." When you create your own notebook, you'll be able to do much more: upload your own sources, write notes, and use the AI to transform your notes or sources by turning them into outlines, study guides, and much more.

 Kirjoitettu muistiinpano

Make it personal!

Because this particular notebook includes sources that describe how NotebookLM works, the AI is skilled at giving you personalized advice about how to use the tool. Just describe what you'd like to do in the chatbox, and you'll generally get good advice about how you can integrate NotebookLM into your workflow. Examples include:

How can I use NotebookLM to analyze earning reports from multiple companies?

 Näytä keskustelu

8 lähettä Aloita kirjoittaminen...

* Notebook-opas

Tervetuloa NotebookLM:ään

Omat muistikirjat

+ Luo uusi

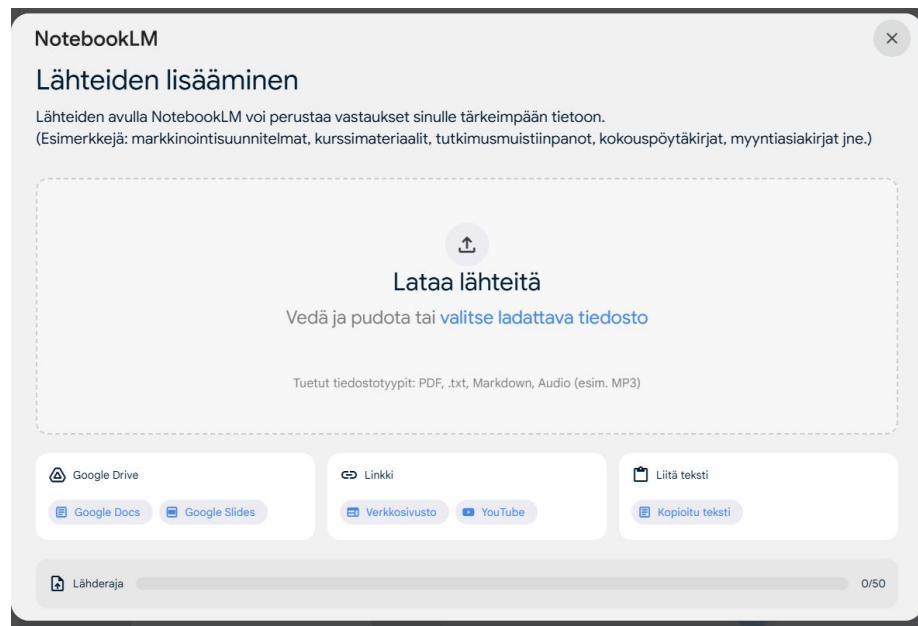
✓ Uusimmat ▾

Introduction to NotebookLM
6.12.2023 · 8 lähdettä

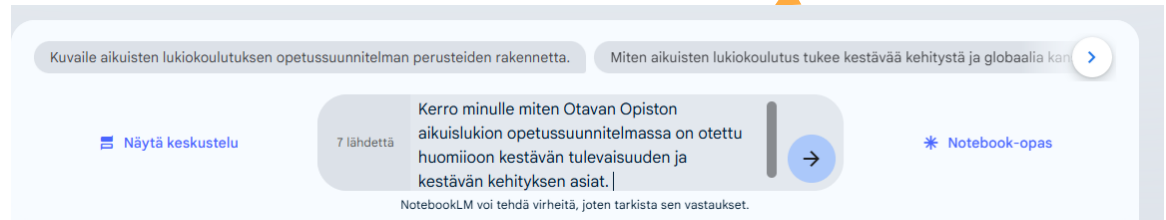
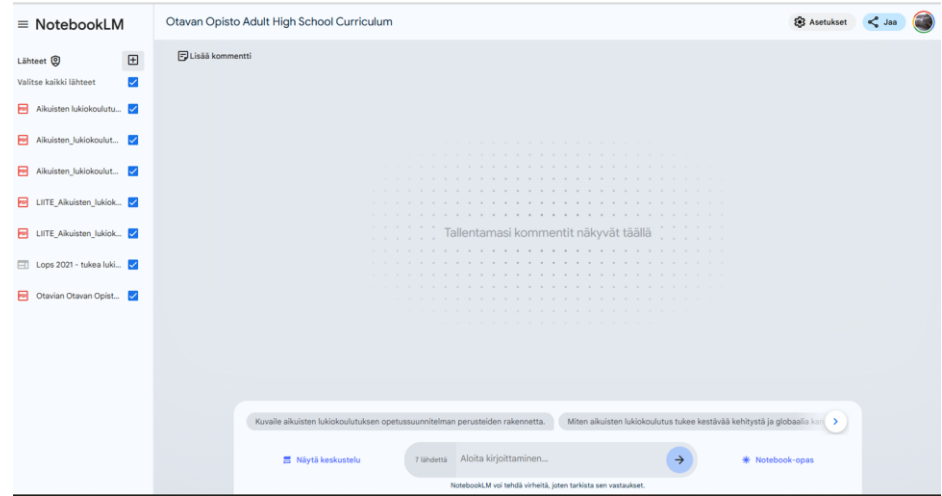
Materiaalin lisääminen

- Lisää materiaalia muistikirjaan painamalla **plus-nappia** tai "**Add Source**" -painiketta.
- Lataa tiedostoja:
 - Suoraan tietokoneeltasi
 - Tuetut tiedostotyypit: PDF, .txt, Markdown, Audio (esim. MP3)
 - Google Drivestä (Docs, Slides)
 - Youtubesta (tekstitetyt videot)
 - Linkittämällä verkkosivuja
 - Tai kirjoita omaa tekstiäsi suoraan (Liitä teksto=
 - Lähderaja 50 kpl (merkkirajaa en osaa tarkemmin sanoa tjms.)

Kysymysten esittäminen

- Kun materiaalit on ladattu ja prosessoitu:
 1. Kirjoita kysymyksesi alareunan chat-ikkunaan.
 2. NotebookLM analysoi aineiston ja vastaa kysymykseesi aineistoon perustuen.

* Työkirjaopas

Auta minua luomaan

 Usein kysyttyä

 Koemateriaalit

 Sisällysluettelo

 Aikajana

 Tietopakettidokumentti

Yhteenveto

Dokumentti kuvaa aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteita. Se käsittelee opetuksen toteuttamista, opiskelijan ohjausta ja tukemista, oppimisen arviointia, oppimistavoitteita ja eri oppiaineiden sisältöjä. Laaja-alainen osaaminen korostuu läpi koko opetussuunnitelman. Lisäksi dokumentissa käsitellään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimista sekä ohjausta jatko-opintoihin ja työelämään.

Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelma ja kestävä tulevaisuus

Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelmassa kestävä tulevaisuus ja kestävä kehityksen asiat on otettu huomioon monin eri tavoin.

Yksi keskeisimmistä tavoista on ekososiaalisen sivistyksen periaatteiden korostaminen. Nämä periaatteet – **vapaus, vastuullisuus, kohtuullisuus ja ihmisten välisyys** – ovat lähtökohdana kaikessa opiston toiminnassa. **1**

Opetussuunnitelmassa korostetaan myös kestävä tulevaisuuden toimintakulttuurin merkitystä. Tavoitteena on luoda myönteistä asennetta oppimiseen ja edistää kestävä tulevaisuutta. **2** Tätä toimintakulttuuria kehitetään jatkuvasti yhdessä opiskelijoiden, huoltajien, henkilökunnan ja yhteistyökumppaneiden kanssa. **2**

Konkreettisesti kestävä kehityksen teemat tulevat esiin useissa eri oppiaineissa ja opintojaksoissa.

Esimerkkejä:

- **Kestävä tulevaisuus ja tiede (ENA5):** Opintojakso syventää opiskelijan tiedonhankintaitoja ja vahvistaa tekstin tulkitsemisen ja tuottamisen taitoja kestävä tulevaisuuden näkökulmasta. **3**
- **Ympäristö ja kestävä elämäntapa (ENA7):** Opintojakso valmistaa opiskelijaa osallistumaan globaaleista ympäristökysymyksistä käytäviin keskusteluihin. **4**
- **Kestävä tulevaisuus (KETU1):** Paikallinen opintojakso, jossa otetaan ensiaskeleet kohti ekososiaalisen sivistyksen ideaaleja kestävä kehityksen ja tulevaisuudentutkimuksen teemojen kautta. **5**
- **Systemiajattelu ja kestävä elämä (KETU2):** Paikallinen opintojakso, joka syventää KETU1:ssä opittuja asioita ja ohjaa opiskelijaa soveltamaan kestävä kehityksen periaatteita omaan elämänsä ja yhteiskuntaan. **6**

Lisäksi:

- **Maantiedossa** tarkastellaan ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä alueellisia ongelmia ja niiden ratkaisumahdollisuuksia. **7**
- **Biologiassa** käsitellään mm. ihmisen vaikutuksia ekosysteemeihin ja luonnon monimuotoisuuden merkitystä. **8**
- **Taloustieteessä** pohditaan talouden ja ympäristön suhdetta kestävä kehityksen näkökulmasta. **9**
- **Yhteiskuntaopissa** perehdytään kestävä hyvinvointiyhteiskunnan rakentamiseen. **10**

Otavan Opisto on myös käytännössä sitoutunut kestävään kehitykseen. Oppilaitoksessa ajatellaan, että ympäristön tilaan ja yhteiskunnan toimintaan voi vaikuttaa, ja opiskelijoita rohkaistaan käyttämään oppimaansa tietoa ja taitoa vaikuttamiseen ja tekemiseen. **11**

Kestävä kehityksen periaatteet näkyvät myös opiskeluympäristöissä ja toimintakulttuurissa. Opiskelijoita aktivoidaan kehittämään sekä fyysisiä että digitaalisia oppimisympäristöjä kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. **12 13**

Kokonaisuudessaan Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelma pyrkii antamaan opiskelijoille valmiudet ymmärtää kestävä tulevaisuuden haasteita ja toimia vastuullisina kansalaisina. Opetussuunnitelma korostaa kriittisen ajattelun, ongelmanratkaisun ja yhteistyötaitojen merkitystä kestävä tulevaisuuden rakentamisessa.

Tallenna muistiinpanoon

Vastaukset ja viittaukset

- Vastaukset sisältävät **numeroituja viitteitä**, jotka osoittavat lähdemateriaalin kohdat.
- Viitatus kohdan voi tarkastella viemällä kursorin numeron päälle.

The screenshot shows the Otavan Opiston curriculum page. The left sidebar contains the 'Lähteet' (Sources) section, which lists the curriculum documents. The main content area displays the 'Opetussuunnitelma' (Curriculum) section, which includes a list of sources and a detailed description of the curriculum. The detailed view shows the following text:

Otavan Opiston aikuiskoulun opetussuunnitelma ja kestävä tulevaisuus
Otavan Opiston aikuiskoulun opetussuunnitelma kestävä tulevaisuus ja kestävän kehityksen asia on otettu huomioon monin eri tavoin.
Tämä kestävä tulevaisuus on elämäntilanteiden muuttaminen. Nämä periaatteet - vapaus, vastuullisuus, keuhkaisuus ja ihmisten välisyys - ovat lähtökohdina kaikissa opiston toiminnassa. ☺

Yksi kestävä tulevaisuus on elämäntilanteiden muuttaminen. Nämä periaatteet - vapaus, vastuullisuus, keuhkaisuus ja ihmisten välisyys - ovat lähtökohdina kaikissa opiston toiminnassa. ☺

Opetussuunnitelma korostetaan myös kestävä tulevaisuuden toimintatavain merkitystä nykyaikaisessa yhteiskunnassa ja elämäntilanteiden muuttamisesta. ☺ Tätä toteutetaan esimerkiksi opettajien, huoltajien, henkilökunnan ja yhteistyökumppanien kanssa. ☺

Konkreettisesti kestävä kehitys toteutetaan seuraavien viiteiden avulla ja opintojen ajankäytön avulla:

- **Kestävä tulevaisuus ja tiede (ENAK):** Opetusjakso suoritetaan opettajan ohjauksella ja voi sisältää tutkimusta ja tutkimuksen tulosten kestävä tulevaisuuden näkökulmasta. ☺
- **Tragöödiä ja kestävä elämäntapa (ENAT):** Opetusjakso suoritetaan opettajan ohjauksella ja voi sisältää tutkimusta kestävä kehityksen näkökulmasta. ☺
- **Kestävä tulevaisuus (KETU):** Käsitellään opintojen aikana, jossa otetaan huomioon kaikki elämäntilanteiden kestävä kehitys ja keuhkaisuuden näkökulma. ☺
- **Systemaattinen ja kestävä elämä (KETU):** Käsitellään opintojen aikana, joka ajantasa KETU on otettu huomioon kestävä kehitys periaatteita ottaen elämäntilanteiden ja yhteiskunnan. ☺

Liitteet:

- **Maantieteessä** tarkastellaan ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä alueellisia ongelmia ja niiden ratkaisuja. ☺
- **Biologiassa** käsitellään mm. ihmisen vaikutusta ekosysteemeihin ja luonnon monimuotoisuuden merkitystä. ☺
- **Taloustieteessä** pohditaan talouden ja ympäristön suhdetta kestävä kehityksen näkökulmasta. ☺
- **Media- ja viestintätieteessä** käsitellään viestintätieteiden merkitystä kestävä kehityksen näkökulmasta. ☺

Otavan Opiston on myös käytännössä toteutettu kestävä kehitys. Opetussuunnitelman avulla ja yhteiskunnan toimintaan voi vaikuttaa, ja opintoja voi rikastuttaa käyttämällä oppimassa olevaa tietoa ja taitoja vaikkamalla ja toimimalla. ☺

Kestävä kehitys periaatteet näkyvät myös opintojen sisältöissä ja toimintatavoissa. Opetussuunnitelman avulla ja yhteiskunnan toimintaan voi vaikuttaa, ja opintoja voi rikastuttaa käyttämällä oppimassa olevaa tietoa ja taitoja vaikkamalla ja toimimalla. ☺

Käsitellään kestävä kehitys periaatteet näkyvät myös opintojen sisältöissä ja toimintatavoissa. Opetussuunnitelman avulla ja yhteiskunnan toimintaan voi vaikuttaa, ja opintoja voi rikastuttaa käyttämällä oppimassa olevaa tietoa ja taitoja vaikkamalla ja toimimalla. ☺

Muistiinpanojen tekeminen

- Luo muistiinpanoja chatin sisällöstä painamalla "**Tallenna muistiinpanoon**" -painiketta.
- Voit lisätä myös muistiinpanoihin omia kommentteja
- Anna muistiinpanoille kuvaavat nimet helpottaaksesi myöhempää käyttöä.

Otavan Opisto Adult High School Curriculum

Lisää kommentti

Muuta kaikki muistiinpanot lähteeksi

Valitse kaikki

Tallennettu vastaus

Uusi tallennettu muistiinpano

Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelma ja kestävä tulevaisuus

Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelmassa kestävä tulevaisuuden ja kestävä kehityksen asiat on otettu huomioon monin eri tavoin.

Yksi keskeisimmistä tavoista on

akademiatilassa keskustuksen materiaalien

10 lähdeviittoa

Otavan Opisto Adult High School Curriculum

Lisää kommentti

Muuta kaikki muistiinpanot lähteeksi

Valitse kaikki

Tallennettu vastaus

Uusi tallennettu muistiinpano

Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelma ja kestävä tulevaisuus

Otavan Opiston aikuislukion opetussuunnitelmassa kestävä tulevaisuuden ja kestävä kehityksen asiat on otettu huomioon monin eri tavoin.

Yksi keskeisimmistä tavoista on

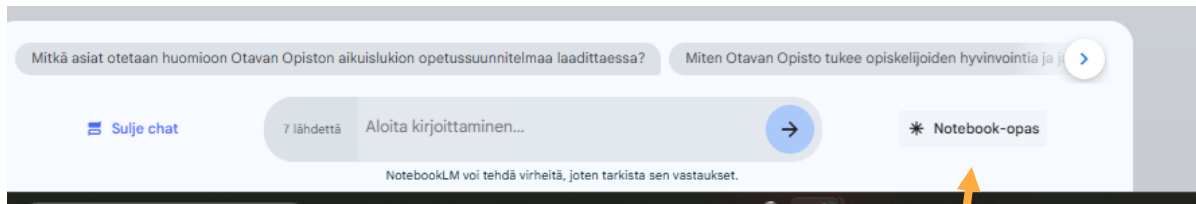
akademiatilassa keskustuksen materiaalien

10 lähdeviittoa

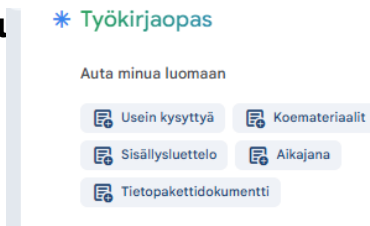
Tallenna muistiinpanoon

Kiinnitä viesti muistiinpanoon

Podcastin luominen

- NotebookLM voi luoda podcasteja lataamistasi materiaaleista.
- Valitse "**Notebook -opas**" ja paina "Luo".
- Podcast luodaan automaattisesti englanniksi.

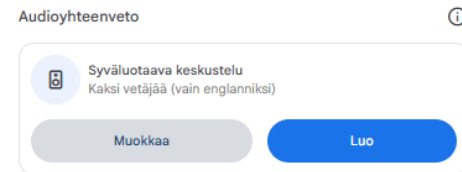

Audियोhteenvedon muokkaaminen

Mihin tekoälyisäntien pitäisi keskittyä?

Kokeile näitä

- Keskity tiettyyn lähteeseen (esim. käsittele historia-artikkelin renessanssia koskeva kappale)
- Keskity tiettyyn aiheeseen (esim. kerro diffuusiomallien tärkeistä ominaisuuksista ja rajoituksista)
- Kohdista sisältö tietyille yleisöille (esim. selitä biologiaa aloittelijalle)

Erilliset osat

Podcastin "kustomointi / muokkaus"

- Mukauta podcastia "**Muokkaa**"-toiminnolla.
- Anna ohjeistuksia esimerkiksi:
 - Tiettyyn aihealueeseen keskittyminen
 - Tietty taitotaso tai näkökulma

Audियोyhteenveton muokkaaminen

Mihin tekoälyisäntien pitäisi keskittyä?

Keskity etenkin siihen miten laaja-alaisia osaamisia käsitellään näissä.

Luo

The screenshot shows an audio player interface for a podcast titled "Ottavan Opisto Adult High School Curric...". The player is at 00:00 / 15:50. A context menu is open over the player, showing options: "Muuta toistonopeutta", "Lataa", and "Poista". Below the player, there is a section titled "Ehdotetut kysymykset" with a question: "Kuinka Ottavan Opiston lukiokoulutus tukee laaja-alaisia osaamisia?". Another screenshot below shows a "Jaa audioyhteenveto" (Share audio summary) dialog box with a "Vapaa pääsy" (Free access) toggle checked and a "Kopioi jakamislinkki" (Copy share link) button.

<https://notebooklm.google.com/notebook/c203af38-df4b-4166-9339-a8e8ef80b4dc/audio>

Yhteenveto ja hyödyt

- NotebookLM auttaa tiedonhallinnassa, - käsittelyssä ja oppimisessa.
- Työkalun avulla voit
 - Järjestää materiaaleja
 - Kysyä aineistosta kysymyksiä
 - Luoda muistiinpanoja ja podcasteja

Esimerkki käyttökohteita:

- Opiskelussa varsin laaja-alaisesti
- Varsinainen tutkimustyö (esim. diskurssianalyysiin?)
- Tiedon jäsentämiseen liittyvät projektit
- LOPS-työskentely
- Opintojenohjaus / uraohjaus jne.

 NotebookLM

Think **Smarter**,
Not Harder

Try NotebookLM

Tulossa myös maksullisia ominaisuuksia myös yksityishenkilöille

NotebookLM

Yksityishenkilöiden aloitus on maksuton

- ✓ Luotu Gemini 2.0:lla
- ✓ Lataa PDF-tiedostoja, verkkosivustoja, Google Docseja ja Slidejä, YouTube-URL-osoitteita ja muuta
- ✓ Luo yhden klikkauksen yhteenvetoja, UKK:ita, aikajanoja ja tietopakettidokumentteja
- ✓ Luo audioyhteenvetoja ja kuuntele missä tahansa
- ✓ Kysy kysymyksiä ja saat siteerattuja vastauksia, niin ymmärrät asiat paremmin

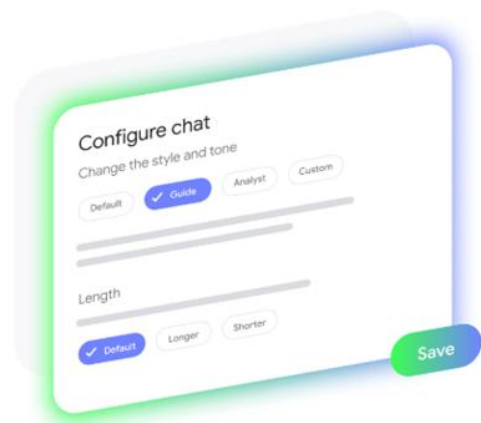
NotebookLM Plus

⚡ Kaikki NotebookLM:ssä, sekä lisäksi seuraavat:

- ✓ Viisi kertaa enemmän audioyhteenvetoja, muistikirjoja, kyselyitä ja lähteitä muistikirjaa kohden
- ✓ Muokkaa muistikirjavastausten tyyliä ja pituutta
- ✓ Luo jaettuja työkirjoja tiimillesi ja hyödynnä käyttöanalytiikkaa
- ✓ Lisää yksityisyyttä ja tietoturvaa

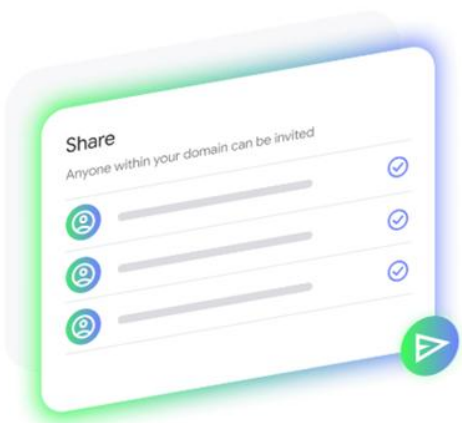
[Lue lisää eduista ja hinnoittelusta](#)

Muokkaa työkirjoja ja tee yhteistyötä tiimin kanssa

Muokattavat asetukset

Muokkaa muistikirjavastausten tyyliä ja pituutta

Jakaminen

Luo organisaatiolle asiantuntijaoppaita tai ohjekeskuksia

Analytiikka

Saat käyttöösi analytiikkaa, joka näyttää, miten ihmiset käyttävät muistikirjoja

PÄIVITÄ TARPEIDESI MUKAAN

 Business

Google Workspacen kautta

 Enterprise

Google Cloudin kautta

 Education

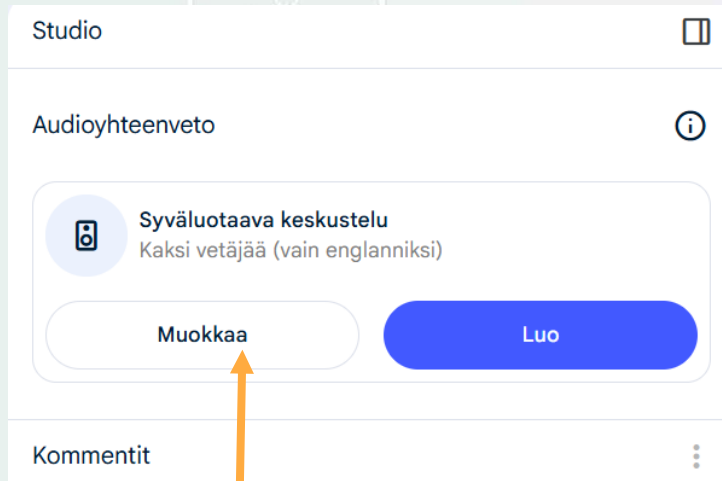
Google Workspacen kautta

 Consumer

Google Onen kautta (alkuvuodesta 2025)

Esimerkki yhteenveto: <https://notebooklm.google.com/notebook/cadf83e5-dc0d-4942-9813-e76641174979/audio>

- Englannin kielisen tuunatun **audioyhteenvedon** luominen opiskelijalle jos opiskelijalla on vahva englannin kieli, sen kuuntelu ja keskustelu opiskelijan kanssa siitä. - Voit tarkentaa audioyhteenvedon sisältöä opiskelijakohtaisesti. Siihen voit saada ideoita jo aiemmasta keskustelustasi NotebookLM:n kanssa

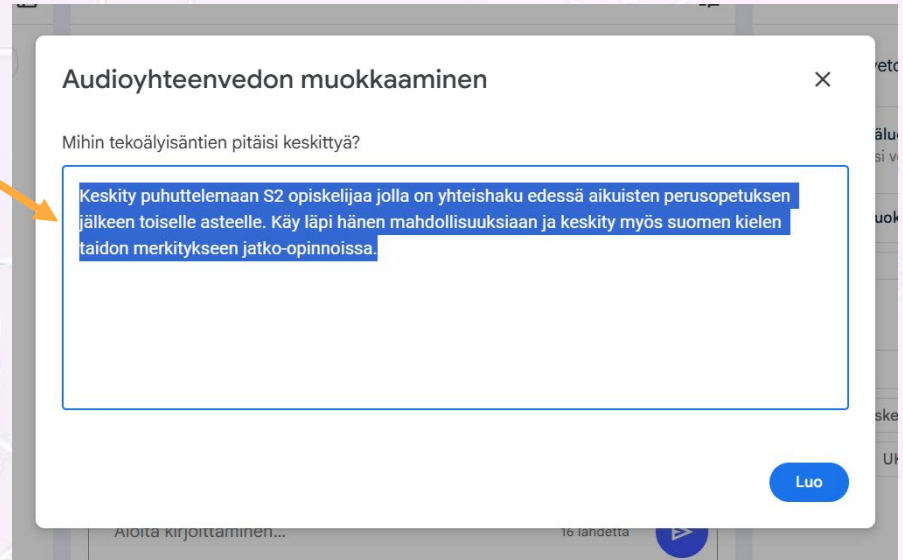
Studio

Audioyhteenveto

Syväluotaava keskustelu
Kaksi vetäjää (vain englanniksi)

Muokkaa Luo

Kommentit

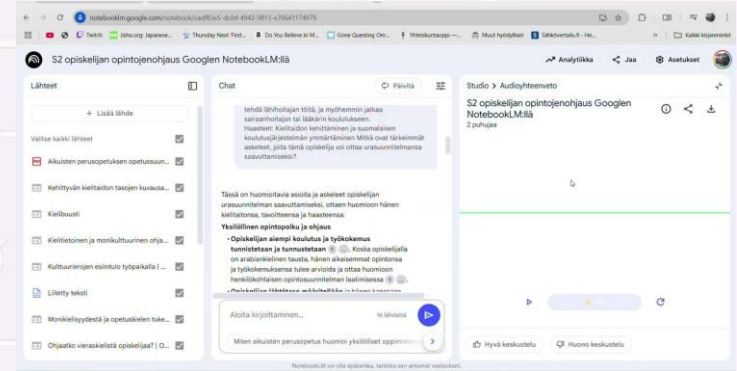
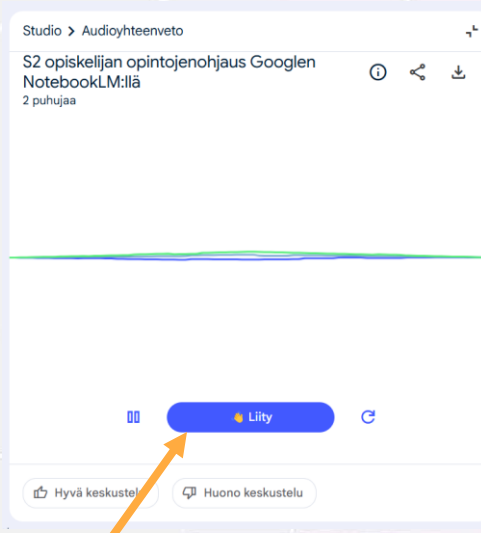
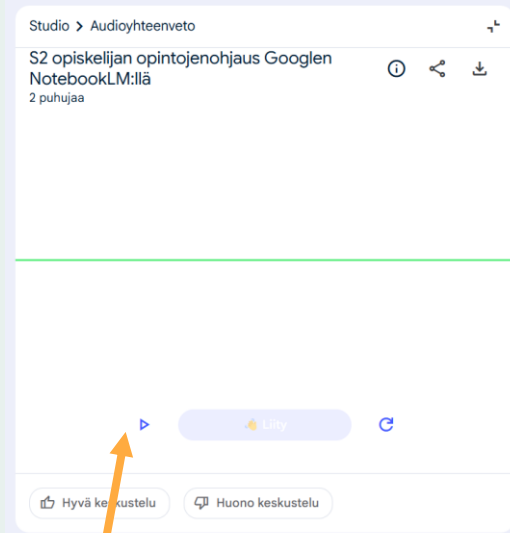
Audioyhteenvedon muokkaaminen

Mihin tekoälyisäntien pitäisi keskittyä?

Keskity puhuttelemaan S2 opiskelijaa jolla on yhteishaku edessä aikuisten perusopetuksen jälkeen toiselle asteelle. Käy läpi hänen mahdollisuuksiaan ja keskity myös suomen kielen taidon merkitykseen jatko-opinnoissa.

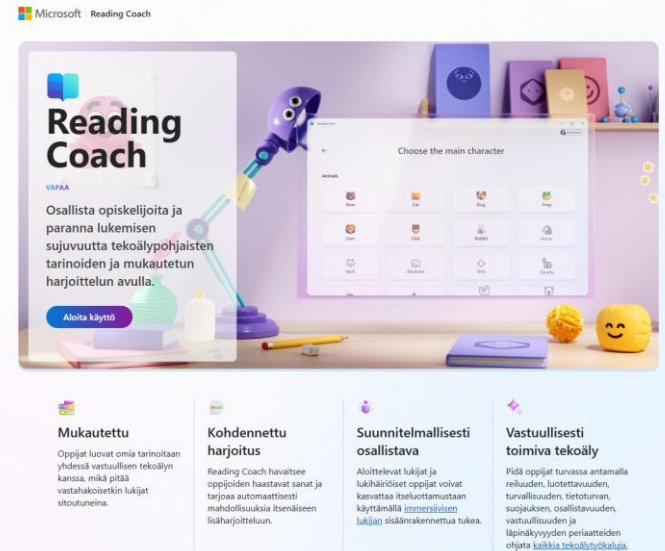
Luo

Interaktiivinen tila - keskustelu podcastin kanssa, englanniksi

Muita äänitekoäly sovelluksia:

- <https://coach.microsoft.com/fi-fi>
- Microsoft **Reading Coach** on tekoälypohjainen työkalu, joka auttaa oppijoita parantamaan lukutaitoaan. Se tarjoaa yksilöllistä harjoittelua, jossa käyttäjä lukee ääneen, ja tekoäly antaa reaaliaikaista palautetta ääntämisestä, sujuvuudesta ja virheistä. Reading Coach mukautuu oppijan taitotasoon ja tunnistaa ne sanat, joissa käyttäjä tarvitsee eniten harjoitusta. Se toimii saumattomasti Microsoftin muiden oppimistyökalujen, kuten **Reading Progressin**, kanssa ja tukee monia kieliä. Työkalu on suunniteltu erityisesti koulujen käyttöön, mutta sitä voi hyödyntää myös itsenäisessä opiskelussa.

Microsoft Reading Coach

Reading Coach

OSALLISTA OPISKELIJOITA JA PARANNA LUKEMISEN SUJUVUUTTA TEKÖÄLYPÖHJAISTEN TARINOIDEN JA MUKAUTETUN HARJOITELUN AVULLA.

[Aloita käyttö](#)

Mukautettu
Oppijat luovat omia tarinoitaan yhdessä vastuullisen tekoälyn kanssa, mikä pitää vastahakoisierkin lukijat sitoutuneina.

Kohdennettu harjoitus
Reading Coach havaitsee oppijoiden haastavat sanat ja tarjoaa automaattisesti mahdollisuuksia itsenäiseen lisäharjoitteluun.

Suunnitelmallisesti osallistava
Aloittelevat lukijat ja lukihäiriöiset oppijat voivat kasvattaa itseluottamustaan käyttämällä **immersiivisen lukijan** sisämmäkköä tukea.

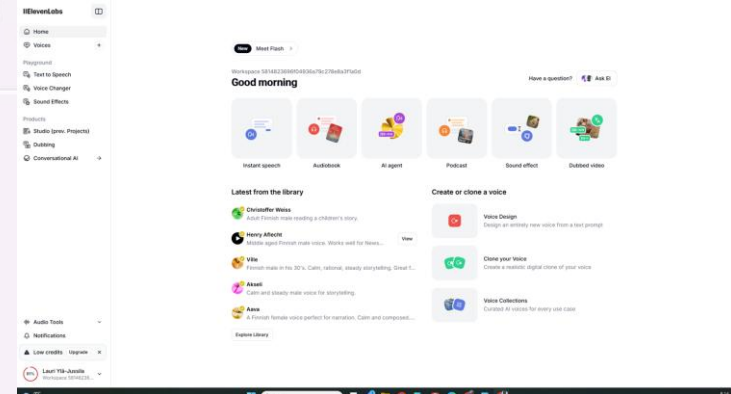
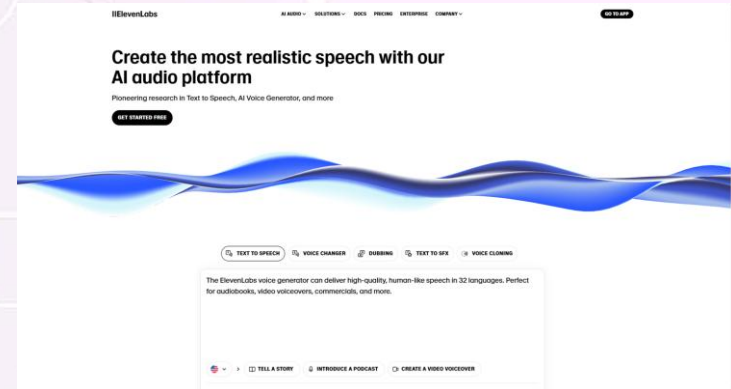
Vastuullisesti toimiva tekoäly
Pidä oppijat turvassa antamalla reilua, luotettavaa, turvallisuuden, tietoturvan, suojauksen, osallistavuuden, vastuullisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteiden ohjattua **laadukkaita tekoälytyökaluja**.

<https://elevenlabs.io/>

ElevenLabs on edistynyt tekoälypohjainen puhesynteesityökalu, joka erottuu erityisesti **luonnollisesta ja ilmeikkästä äänenlaadustaan**. Sen keskeisiä ominaisuuksia ovat:

- ◆ **Tekstistä puheeksi (TTS)** – Muuntaa kirjoitetun tekstin aidon kuuloiseksi puheeksi eri kielillä ja äänensävyillä.
- ◆ **Äänen kloonaus** – Käyttäjät voivat luoda tekoälyllä realistisia ääniä omasta tai muiden äänestä muutamalla sekunnilla ääninäytettä.
- ◆ **Monikielinen tuki** – Tukee useita kieliä ja aksenteja, mahdollistaen luonnollisen puheen eri kieliversioilla.
- ◆ **Mukautettava äänen tunnesävy** – Käyttäjät voivat säätää äänen sävyä, nopeutta ja ilmaisukykyä, jolloin puhe kuulostaa aidommalta ja dynaamisemmalta.
- ◆ **Sovellusten ja pelien integrointi** – API:n avulla kehittäjät voivat sisällyttää ElevenLabsin puhesynteesin omiin sovelluksiinsa, peleihinsä ja sisältöihinsä.

Se on suosittu työväline esimerkiksi **äänikirjojen, podcastien, pelien, opetuskytön ja sisällöntuotannon** parissa.

Pohdintaa ja kysymyksiä opitusta

1. Onko koulutuksesta ollut jotain apua arkeesi? Kerro miten.
2. Koulutus tarjosi kohtalaisen monipuolisen katsauksen erilaisiin tekoälytyökaluihin. Mikä työkalu tai osio oli sinulle hyödyllisin tai mielenkiintoisin, ja miksi?
3. Tekoälyteknologia kehittyy jatkuvasti. Minkälaista lisäkoulutusta tai -tukea kaipaisit tulevaisuudessa pysyäksesi ajan tasalla tekoälyteknologian hyödyntämisessä?
4. Koulutuksessa käsiteltiin myös tekoälyn eettisiä näkökohtia. Miten tämä tieto vaikuttaa siihen, miten aiot käyttää tekoälyteknologiaa jatkossa?
5. Miten voisimme parantaa koulutuksen sisältöä tai toteutustapaa tulevaisuudessa?
6. Koulutus sisälsi käytännön harjoituksia eri tekoälytyökaluilla. Kuinka hyvin koit pystyväsi soveltamaan opittua omatoimisesti koulutuksen jälkeen?
8. Tekoälyteknologian hyödyntäminen voi tuoda mukanaan myös haasteita. Kohtasitko koulutuksessa esiteltujen työkalujen käytössä ongelmia tai haasteita, ja miten selätit ne?